

HET ACTUEEL FUIFKLIMAAT IN VLAANDEREN

*Onderzoek naar de betekenis van fuiven voor
jongeren en de knelpunten die ze ervaren als
fuifbezoeker en -organisator*

SAMENVATTING ONDERZOEKSRAPPORT
September 2013

Anna Goovaerts

i.o.v. Fuifpunt en De Ambrassade

SAMENVATTING ONDERZOEKSRAPPORT

Het actueel fuifklimaat in Vlaanderen. Onderzoek naar de betekenis van fuiven voor jongeren en de knelpunten die ze ervaren als fuifbezoeker en -organisator

Datum: 23 september 2013

Auteur: Anna Goovaerts

Inhoud

INLEIDING	4
1 Aanleiding onderzoek	4
2 Wie werd bevraagd, en hoe gebeurde dat?	4
3 Doelstelling en onderzoeksvragen	4
I. DE BETEKENIS EN HET BELANG VAN FUIVEN VOOR JONGEREN EN DE KNELPUNTEN DIE ZE ERVAREN ALS FUIFBEZOEKER	6
1 Betekenis, belang en populariteit van fuiven	6
1.1 Hoe populair zijn fuiven?	6
1.2 Waarom fuiven jongeren en wat betekent dit voor hen?	7
1.3 Aspecten die een fuif verpesten	7
1.4 Waar fuiven jongeren, en vanaf en tot hoe laat?	7
2 Knelpunten en (onaangename) situaties die jongeren ervaren als deelnemer van fuiven	8
2.1 Gewenste fuiffrequentie versus effectieve fuiffrequentie	8
2.2 Fuifaanbod in de gemeente	8
2.2.1 Gepercipieerd fuif- en zalenaanbod	8
2.2.2 Verwachte evolutie van het fuifaanbod in de eigen gemeente	9
2.3 Gepercipieerd voorkomen van bepaalde situaties op fuiven	9
II. FUIFORGANISATOREN EN BELEIDSACTOREN OVER GEPERCIPIEERDE KNELPUNTEN EN HET FUIFKLIJMAAT IN DE GEMEENTE	11
1 Waardering fuifklimaat en -beleid in de gemeente	11
2 Problemen die organisatoren ervaren: toelichting en aanbevelingen	12
2.1 De kostprijs van fuiven organiseren	13
2.2 Geschikte fuifinfrastructuur	14
2.3 Knelpunten met betrekking tot wet- en regelgeving	18
2.3.1 Veelheid aan regels en administratie weegt op organisatoren	18
2.3.2 Aan hogere wet- en regelgeving worden (onnodige) gemeentelijke verplichtingen en regels gekoppeld die soms indruisen tegen hogere normen	20
b) Lokale regelgeving druijst soms in tegen hogere wetgeving	21
2.3.3 Sluitingsuren genereren problemen	24

2.3.4	Brandveiligheid: nood aan transparante, haalbare en uniforme richtlijnen en brandweer die meer proactief optreedt en minder rigide is	25
2.3.5	SABAM en de billijke vergoeding.....	26
2.3.6	Nieuwe geluidsnormen	28
2.4	Inspraak en betrokkenheid van organisatoren bij het lokaal beleid rond fuiven	28
2.5	Perceptie over fuiven en organisatoren bij veiligheidsdiensten en lokale beleidsmakers	29
2.6	(Negatieve) perceptie bij buurtbewoners en hoe er als beleid en organisator mee om te gaan.....	30
2.7	Professionele security: hoge prijzen en bedenkelijke kwaliteit van (sommige) firma's	30
2.8	Affiches en flyers: weinig plakplaatsen en veel en verschillende lokale regels	31
III.	ORGANISATOREN, BELEIDSFACTOREN EN FUIFBEZOEKERS OVER GEWELD OP FUIVEN, DE INZET VAN POLITIE, IDENTITEITSCONTROLES EN ZWARTE LIJSTEN.....	32
1	Gepercipieerd voorkomen van geweld op fuiven bij fuifbezoekers, organisatoren en beleidsactoren ..	32
2	Organisatoren en fuifbezoekers over de noodzaak van politionele aanwezigheid en security op fuiven	33
3	Over identiteitskaartcontroles en zwarte lijsten.....	33
3.1	Organisatoren en fuifbezoekers over identiteitskaartcontroles en zwarte lijsten	34
3.2	Beleidsactoren over identiteitskaartcontroles en zwarte lijsten	35
IV.	TOT SLOT.....	35

INLEIDING

1 Aanleiding onderzoek

Tussen 2000 en 2002 gebeurde een eerste grootschalig onderzoek naar het fuifgebeuren in Vlaanderen. Onderzoekers Inge Huybregts en Nicole Vettenburg onderzochten daarbij ook de ‘mogelijkheden van een fuivenbeleid’.¹ Dit onderzoek gebeurde in opdracht van toenmalig Minister van Jeugd, Bert Anciaux, nadat steeds meer (jonge) organisatoren erop wezen dat fuiven organiseren alsmäär moeilijker werd.

De onderzoekers toonden aan dat fuiven enorm populair en belangrijk zijn voor jongeren. Spijtig genoeg werd eveneens duidelijk dat het fuifklimaat in Vlaanderen lang niet optimaal was. De veelheid aan complexe regelgeving uit verschillende beleidsdomeinen en overheidsniveaus, een gebrek aan geschikte fuifruimte en de negatieve beeldvorming rond fuiven, bleken grote knelpunten.

De onderzoekers formuleerden beleidsaanbevelingen voor het Vlaamse, provinciale en gemeentelijke beleid en riepen op tot een positieve houding van de politie en het beleid ten aanzien van fuiven en fuifbezoekers. De aanbevelingen vielen niet in dovenmansoren: Fuifpunt – het samenwerkingsverband van verschillende (jeugd)organisaties die zich in het verleden reeds individueel inzetten voor het fuifgebeuren in Vlaanderen – werd opgericht; het thema ‘fuiven’ kreeg heel wat aandacht in het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan (2006-2009) en ook de provincies zetten stevig in op het thema. De term ‘fuifbeleid’ lijkt ondertussen op lokaal niveau goed ingeburgerd. Ook uit de laatste jeugdbeleidsplannen blijkt dat vele gemeentebesturen fuiven hoog op de agenda plaatsen. Toch signaleren organisatoren, jeugdorganisaties en beleidsactoren nog heel wat problemen. Om beter te kunnen inschatten wat er goed en minder goed gaat, wilde Fuifpunt het fuifklimaat opnieuw in kaart brengen.

2 Wie werd bevraagd, en hoe gebeurde dat?

Via online enquêtes werden tussen oktober 2011 en februari 2012 in totaal 1506 mensen bevraagd: 949 jongeren tussen 14 en 30 jaar over hun fuifgedrag en -beleving, 441 fuiforganisatoren en 116 beleidsactoren. Van deze laatste doelgroep gingen hoofdzakelijk jeugdconsulenten in op de vraag om deel te nemen aan de enquête, maar ook feestloketbedienden, enkele schepenen, brandweperlui en mensen van de politie,... deden mee.

In de zomer van 2012 volgden nog drie focusgesprekken: twee met organisatoren en een met beleidsactoren. In totaal spraken we met 11 organisatoren: een mix van vrijwilligers bij jeugdbewegingen en jeugdhuizen, een stafmedewerker bij een koepelorganisatie uit het jeugdwerk, een jeugdraadvoorzitter en een beroepskracht van een jeugdcentrum. De focusgroep met beleidsactoren had 8 deelnemers: allemaal jeugdconsulenten of andere medewerkers, verbonden aan de gemeentelijke of stedelijke jeugddienst. Elke Vlaamse provincie was vertegenwoordigd. De deelnemers waren afkomstig uit (enkele grote) centrumsteden, maar ook kleinere gemeentes in Vlaanderen.

In het onderzoeksrapport worden de onderzoeksmethode, de totstandkoming van de vragenlijsten en de verspreiding ervan, het profiel van de respondenten en de samenstelling van de focusgroepen, uitgebreid besproken.

3 Doelstelling en onderzoeksvragen

In essentie stellen we ons de vraag hoe het gesteld is met het actueel fuifklimaat en welke knelpunten en noden er zijn, en hoe die kunnen worden opgelost of verminderen. Net als Huybregts en Vettenburg tien jaar geleden, wilden we ook peilen naar de betekenis van fuiven voor jongeren. Daarnaast wilde het onderzoek nagaan hoe het beleid ten aanzien van fuiven in de gemeenten en steden eruit ziet. Hierbij is het evenwel niet de bedoeling om uitspraken te doen die representatief zijn voor alle afzonderlijke gemeenten en steden in Vlaanderen. Wel wilden we een beter en

¹ I. HUYBREGTS en N. VETTENBURG, *Mogelijkheden van een fuivenbeleid*, Leuven, 2002.

globaal zicht krijgen op de lokale beleidsvoering in Vlaanderen inzake fuiven en het bestaande ondersteuningsaanbod voor organisatoren in gemeenten.

Meer concreet wilde het onderzoek volgende punten nagaan en uitwerken:

- 1 wat fuiven betekent voor de jongeren zelf;
- 2 welke problemen jongeren ervaren als fuifbezoeker;
- 3 welke problemen jongeren ervaren als organisator van fuiven;
- 4 welk beleid lokale besturen voeren ten aanzien van fuiven;
- 5 (beleids)adviezen en suggesties formuleren die voorkomende knelpunten kunnen oplossen.

In deze tekst formuleren we de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek. Deze vloeien voort uit de verschillende luiken: enerzijds de resultaten van de online bevraging van fuifbezoekers, organisatoren en beleidsactoren, en anderzijds de focusgesprekken waarin beleidsactoren en organisatoren dieper ingingen op knelpunten en vervolgens aanbevelingen formuleerden. **Het zijn aanbevelingen voor het overheidsbeleid, maar ook voor organisaties, diensten, instanties en actoren die fuiforganisatoren (in spe) ondersteunen of op een of andere manier met het lokaal fuifgebeuren te maken krijgen. We denken hierbij bijvoorbeeld ook aan de politie, brandweer, en andere veiligheidsdiensten, architecten, ruimtelijke planners,... Ze gaan van algemene aanbevelingen tot zeer concrete suggesties.**

We verwijzen regelmatig naar resultaten van tien jaar geleden, uit het onderzoek van Huybregts en Vettenburg. Vergelijkingen op basis van cijfermateriaal kunnen enkel worden gemaakt m.b.t. resultaten van de bevraging bij fuifbezoekers.² Tien jaar geleden werden immers geen enquêtes afgenomen bij organisatoren en beleidsactoren, ze werden enkel bevestigd in focusgroepen.

4 Resultaten

Deze samenvatting omvat het laatste luik uit het onderzoeksrapport en is opgevat in vier hoofdstukken. In een eerste hoofdstuk overlopen we de belangrijkste resultaten van de online bevraging van fuifbezoekers. We gaan dieper in op de betekenis en het belang van fuiven alsook mogelijke problemen die jongeren ervaren als fuifbezoeker.

Het tweede hoofdstuk focust op de problemen die organisatoren ervaren bij de organisatie van een fuif en op het beleid dat lokale besturen voeren ten aanzien van fuiven. Organisatoren en beleidsactoren kregen in de online bevraging een groot aantal gelijkaardige vragen omtrent de verschillende aspecten van het fuifklimaat en -beleid in de gemeente waar ze actief zijn. Dit stelt ons in staat om de perceptie van fuiforganisatoren te vergelijken met die van beleidsactoren. In dit hoofdstuk worden eveneens per knelpunt de aanbevelingen meegegeven die de organisatoren en beleidsactoren formuleerden in de focusgesprekken.

Naar aanleiding van enkele plaatselijke problemen, voornamelijk in de periode 2010 en 2011, gingen stemmen op om meer drastische ingrepen toe te passen om relschoppers en andere vormen van 'overlast' tegen te gaan. In de pers lasen we de voorbije jaren over systematische toegangscontroles op fuiven, zwarte lijsten, fuifverboden en databanken met persoonsgegevens die uitgewisseld kunnen worden. Tegenstanders stelden zich vragen over de juridische grond ervan en wezen op onder meer grondrechten zoals het recht op privacy en de antidiscriminatiewet. Omwille van de grote en recente aandacht voor het thema, en de discussie errond, werd aan alle respondenten (fuifbezoekers, organisatoren en beleidsactoren) gevraagd hoe vaak ze geconfronteerd worden met geweld en relschoppers op fuiven. We peilden ook naar hun mening over maatregelen zoals zwarte lijsten, het controleren van identiteitskaarten en de noodzaak van politionele inzet. In de focusgroepen gingen organisatoren en beleidsactoren verder in op het thema. De bevindingen worden gebundeld in hoofdstuk III.

Een vierde en laatste hoofdstuk vormt een zeer beknopte weergave van de belangrijkste onderzoeksresultaten.

² Tien jaar geleden werden in totaal 4290 schoolgaande jongeren, tussen 13 en 25 jaar oud, schriftelijk bevestigd. 3658 jongeren gaven aan dat ze uitgaan en werden verder bevestigd over hun uitgaansgedrag.

I. DE BETEKENIS EN HET BELANG VAN FUIVEN VOOR JONGEREN EN DE KNELPUNTEN DIE ZE ERVAREN ALS FUIFBEZOEKER

Hieronder bespreken we de belangrijkste resultaten van de online bevraging van fuifbezoekers. We gaan dieper in op de betekenis, het belang en de populariteit van fuiven voor jongeren. Ook de knelpunten die ze ervaren als fuifbezoeker worden kort weergegeven.

1 Betekenis, belang en populariteit van fuiven

1.1 Hoe populair zijn fuiven?

Hoe vaak gaan jongeren naar een fuif?

Fuiven zijn nog steeds enorm populair, 96.4% van de respondenten gaat wel eens naar een fuif. **De grootste groep jongeren, ongeveer vijf op de tien, doet dit twee tot vijf keer per maand. De bevroagde jongeren gaan vaker naar een fuif dan die van tien jaar geleden.** Toen gingen slechts drie op tien respondenten (32.4%) twee tot vijf keer per maand naar een fuif. Meer jongeren gingen minder dan 1 keer per maand (33.4%) of ongeveer 1 keer per maand (27.5%) naar een fuif. Vandaag geven minder jongeren, of telkens ongeveer een kwart, deze lagere frequenties aan.

Hoe graag gaan jongeren naar een fuif?

Naar een fuif gaan blijft een van de meest favoriete uitgaansvormen. De bevroagde jongeren gaan **het liefst naar een privéfeestje**, bijvoorbeeld bij vrienden op kot of in de jeugdbeweging. Maar liefs 94% van de jongeren zegt dit 'graag' tot 'heel erg graag' te doen. Van de bevroagde jongeren gaat 84.9% 'graag' tot 'heel erg graag' naar een optreden, concert of festival. **Naar fuiven gaat 84.2% van de jongeren 'graag' tot 'heel erg graag'**. Op café en naar de cinema gaan, zijn eveneens voor veel jongeren favoriete uitgaansbezigdheden: respectievelijk 81.8% en 76.6% doet dit 'graag' tot 'heel graag'. Verder gaat 17.5% van de respondenten 'heel erg graag' naar het jeugdhuis en 27.6% gaat er 'graag' heen. 23.4% duidde 'neutraal' aan.

Opvallend is dat **discotheken of dancings de minst geliefde uitgaansvormen** zijn: slechts 11.4% van de bevroagde jongeren geeft aan dit 'heel graag' te doen en 20.5% doet dit 'graag'. 26.5% geeft zelfs expliciet aan dit 'niet' tot 'helemaal niet graag' te doen.

Tien jaar geleden was naar de film gaan de favoriete uitgaansbezigheid van de bevroagde (en uitgaande) jongeren: 86.5% zei dit 'graag' of 'zeer graag' te doen. **Na het bioscoopbezoek, waren fuiven het meest geliefd: 81.4% deed dit 'graag' of 'zeer graag'**. Ook op café gaan, een concert of optreden bijwonen, werd door de overgrote meerderheid van de jongeren (respectievelijk 76.1% en 71.4%) 'graag' of 'zeer graag' gedaan. Naar een dancing of discotheek ging 57.5% van de jongeren 'graag' tot 'zeer graag' en 51.3% zei dat over het jeugdhuis.³ Een privéfeestje, de meest geliefde uitgaansvorm van vandaag, werd tien jaar geleden niet als keuzemogelijkheid opgenomen in de vraagstelling.

De discotheek is vandaag veel minder geliefd dan tien jaar geleden (31.9% t.o.v. 57.5%). Fuiven, optredens, concerten en festivals en op café gaan, zijn daarentegen nog in populariteit gestegen. Vergeleken met tien jaar geleden, duidden iets minder jongeren het jeugdhuis aan als hun favoriete uitgaansvorm (45.1% t.o.v. 51.3%). Maar erg opvallend is dat toen slechts 38.4% van de bevroagde jongeren wel eens naar het jeugdhuis ging, vandaag is dat maar liefst 63.6%.

³ I. HUYBREGTS en N. VETTENBURG, *op. cit.*, p. 52.

Favoriet fuifformaat

De middelgrote fuiven met 300 tot 1000 bezoekers (48.8%, in 2002: 32.9%) en kleinere fuiven met minder dan 300 bezoekers (29.2%, in 2002: 35.7%) zijn het populairst. Net als tien jaar geleden zijn mega-fuiven vanaf 1000 bezoekers, veel minder geliefd: slechts zeven op de honderd jongeren duiden dit aan als favoriet fuifformaat, in 2002 waren dat ook maar acht op de honderd.

In zeer veel gevallen gaat het over fuiven, georganiseerd door lokale jeugdverenigingen. Van de bevroegde jeugdconsulenten, feestloketbedienden en andere beleidsactoren zeggen zeven op de tien dat ze het vaakst in contact komen met fuiven van erkend jeugdwerk. Slechts vier procent zegt dit over commerciële organisatoren. Ook van de deelnemende organisatoren zegt de overgrote meerderheid dat ze fuiven organiseert van de jeugdbeweging, en twee op de tien organiseert fuiven van het jeugdhuis.⁴

1.2 Waarom fuiven jongeren en wat betekent dit voor hen?

Jongeren gaan het liefst met vier of meer vrienden naar een fuif. Ze gaan vooral naar fuiven om zich te amuseren, om vrienden te ontmoeten en voor de toffe sfeer. Kunnen dansen op hun favoriete muziek en nieuwe contacten leggen zijn voor jongeren eveneens belangrijke redenen om naar een fuif te gaan. Deze aspecten kwamen – net als tien jaar geleden – in meerdere antwoorden als belangrijke dimensies naar voor. Ook meer dan de helft van de jongeren zegt naar een (bepaalde) fuif te gaan omdat ze daarmee de organisatoren ervan steunen.

Bovenstaande betekeniscomponenten tonen aan dat **fuiven erg belangrijk** zijn voor jongeren. Naast de amusementswaarde, is de sociale betekenis van fuiven overduidelijk. Maar we vroegen de fuifbezoekers zelf ook expliciet en zonder meer hoe belangrijk fuiven voor hen zijn. De meerderheid van de respondenten (65%) vindt fuiven 'tamelijk tot zéér belangrijk'.⁵

1.3 Aspecten die een fuif verpesten

Nagenoeg alle fuivers zijn het er over eens dat een gebrek aan ambiance en slechte muziek een fuif slecht maken. Zeven op de tien jongeren ervaren een fuif als slecht wanneer ze geen vrienden zijn tegen gekomen. Incidenten met de politie verpesten een fuif voor ongeveer evenveel jongeren. Dure drank- en inkomprijzen werden door ruim zes op de tien jongeren als fuifbedervers aangeduid. Bijna zes op de tien fuifbezoekers vinden dat vechtpartijen een fuif verpesten. Ongeveer de helft van de respondenten is er telkens eerder tot helemaal mee akkoord dat volgende zaken een fuif slecht maken: 'wanneer ze niet hebben kunnen dansen', 'wanneer de muziek te hard staat' of net 'wanneer de muziek te stil staat' en 'wanneer er te veel volk is'.

Aspecten die voor zeer weinig jongeren een fuif verpesten zijn dat: 'er geen drugs zijn' (2.2%), ze 'geen jongen/meisje hebben kunnen versieren' (2.7%) en 'ze weinig gedronken hebben' (7.5%).

1.4 Waar fuiven jongeren, en vanaf en tot hoe laat?

Maar liefst 94.6% van de jongeren gaat ook fuiven buiten de gemeente. Ruim de helft van de jongeren (56.1%) gaat verder dan de buurgemeenten. Deze cijfers zijn ongeveer gelijk aan die van tien jaar geleden.⁶

Van de jongeren die fuiven buiten de gemeente, geven – net als tien jaar geleden – ruim drie op de tien aan dat ze dat doen omdat er in de eigen gemeente geen of weinig fuiven plaatsvinden. De belangrijkste reden om buiten de gemeente te fuiven is 'omdat mijn vrienden daar ook gaan'. Van de fuivers die gebruik maakten van de open antwoordmogelijkheid, meldden bijna vier op de tien dat fuiven van andere jeugdbewegingen, of een andere lokale afdeling van de eigen jeugdbeweging, een reden is om elders te fuiven.

⁴ 15.6% organiseert commerciële fuiven. 14.3% organiseert fuiven van een 'subgenre'. Verder geeft 10.9% van de fuiforganisatoren aan dat hij of zij fuiven van een school of studentenvereniging organiseert. Van de open antwoordmogelijkheid werd vooral gebruik gemaakt om te vermelden dat de respondent fuiven voor een andere soort vereniging organiseert of (ook) festivals en/of optredens.

⁵ Deze vraag werd tien jaar geleden niet expliciet gesteld.

⁶ Zie I. HUYBREGTS en N. VETTENBURG, *op. cit.*, p. 56.

De overgrote meerderheid van de jongeren, ruim acht op de tien, komt meestal tussen 22 uur en 23 uur aan op een fuif. Vier op de tien jongeren duiden aan dat ze ten vroegste om 22 uur aankomen op fuiven en evenveel jongeren komen ten vroegste om 23 uur aan. Slechts 6.3% komt aan tegen 24 uur en nog later bijna niemand van de respondenten. Tien jaar geleden waren dit eveneens de meest courante aankomsturen.⁷

Jongeren blijven vandaag langer op een fuif dan tien jaar geleden:

Een kwart van de jongeren (25.1%) zegt ten laatste om 3 uur 's nachts te vertrekken. Tien jaar geleden vertrok een iets hoger percentage respondenten (27.9%) ten laatste om 3 uur op de fuif.

Vandaag zeggen meer jongeren, ongeveer drie op de tien (31.9%), dat ze ten laatste om 4 uur 's nachts weer vertrekken op een fuif. Tien jaar geleden vertrok maar 17.6% van de fuifbezoekers ten laatste om 4 uur naar huis.

Meer jongeren dan vandaag gingen toen vroeger naar huis: bijna twee op de tien deden dat ten laatste om 2 uur (18.4%, vandaag: 5.7%), 7.3% ging ten laatste om 1 uur naar huis (vandaag: 1.2%) en 4.1% om 24 uur (vandaag: 0.5%).

Veel fuifbezoekers blijven tegenwoordig ook tot later dan 4 uur 's nachts op een fuif (16.5%, tien jaar geleden: 12.8%). Twee op de tien, blijven tot de fuif gedaan is (19%, tien jaar geleden: 9.8%), maar hieruit kunnen we echter niet afleiden hoe laat dat dan is.

2 Knelpunten en (onaangename) situaties die jongeren ervaren als deelnemer van fuiven

We peilden naar problemen die jongeren ervaren als fuifbezoeker alsook naar hun gepercipieerd voorkomen van bepaalde (onaangename) situaties op fuiven. Hieronder beschrijven we de belangrijkste bevindingen.

2.1 Gewenste fuiffrequentie versus effectieve fuiffrequentie

Globaal gezien geven de respondenten aan dat ze meer willen fuiven. De meeste jongeren, zes op de tien, zouden het liefst 2 tot 5 keer op een maand naar een fuif kunnen gaan. De helft van alle bevraagde fuifbezoekers gaat ook zo vaak naar een fuif. En negen op de tien jongeren die momenteel 2 tot 5 keer per maand gaan fuiven, is tevreden met die fuiffrequentie. Van de jongeren die minder fuiven, wenst iets meer dan de helft vaker naar fuiven te kunnen gaan.

2.2 Fuifaanbod in de gemeente

2.2.1 Gepercipieerd fuif- en zalenaanbod

Het fuifaanbod in de eigen gemeente volstaat voor net iets meer dan de helft van de fuifbezoekers. Tien jaar geleden vonden nog zes op de tien fuivers dat dit volstond.⁸ Ongeveer drie op de tien fuivers vinden echter dat dit niet voldoende is (twee op tien weten het niet).⁹ Hiervan wenst de grootste groep jongeren (32.5%) een aanbod in de eigen gemeente van ongeveer twee fuiven per maand. Een kwart van deze fuivers vindt één fuif per maand voldoende. 14.4% van de fuivers vindt dan weer dat er drie fuiven per maand zouden moeten doorgaan en nog eens 14% zou graag wekelijks willen kunnen fuiven in de eigen gemeente.

Van de jongeren die naar fuiven gaan in de eigen gemeente vindt de helft (51.5%) dat het aanbod fuifzalen er niet volstaat. Dat is opnieuw nagenoeg exact hetzelfde percentage als tien jaar geleden (2002: 51%).¹⁰

⁷ *Idem*, p. 58.

⁸ *Idem*, p. 65.

⁹ Zoals eerder vermeld, gaan ruim drie op de tien jongeren fuiven in andere gemeentes omdat er volgens hen in de eigen gemeente geen of weinig fuiven plaatsvinden.

¹⁰ I. HUYBREGTS en N. VETTENBURG, *op. cit.*, p. 66.

2.2.2 Verwachte evolutie van het fuifaanbod in de eigen gemeente

Drie op de tien jongeren vrezen dat er de komende jaren minder fuiven zullen worden georganiseerd.¹¹

Belangrijkste redenen voor deze bekommernis zijn de vermoedens dat minder fuiven zullen worden toegelaten in de bestaande zalen (45.2% van de fuivers – die denken dat er in hun gemeente in de toekomst minder fuiven zullen doorgaan – duidde dit aan, in 2002 was dat 36.9%) en dat fuifzalen zullen worden gesloten (42.5%, in 2002: 30.4%). Tien jaar geleden waren dit eveneens de twee meest opgegeven redenen. Vandaag geven ruim drie op tien (33.2%) van de fuifbezoekers (die denken dat het fuifaanbod zal minderen) echter ook als reden op: ‘mijn gemeente staat niet achter fuiven’. Tien jaar geleden werd die reden maar door twee op de tien respondenten opgegeven. Als derde belangrijkste reden kwamen tien jaar geleden problemen met vechtpartijen naar voren, 29.3% van de respondenten duidde dit aan. Erg opvallend is dat vandaag eveneens 29.3% dit heeft aangeduid als belangrijkste reden voor een mogelijk kleiner wordend fuifaanbod in de gemeente.¹²

2.3 Gepercipieerd voorkomen van bepaalde situaties op fuiven

De meeste voorgelegde situaties werden door de meerderheid van de fuivende jongeren beschouwd als zaken die af en toe voorkomen. Zo geven telkens ongeveer zes op de tien respondenten aan dat ‘geen sfeer’, ‘te weinig volk’ en ‘te veel volk’ af en toe voorkomen en ervaart telkens ongeveer de helft van de fuivers ‘(te) hoge prijzen’, ‘slechte muziek’ en ‘onvoldoende plaats om te dansen’ als zaken die af en toe voorvallen. 40.5% zegt dit over te luide muziek, 40.3% over vandalisme of vernieling, 36.9% over diefstal, 36.2% over druggebruik en 30.4% over een te vroeg sluitingsuur.

Volgens vier op tien jongeren komen dronken personen op een fuif ‘vaak’ voor en volgens evenveel jongeren ‘meestal’. Tien jaar geleden gaven eveneens vier jongeren op de tien aan dat dit ‘vaak’ voorkwam. Volgens iets meer dan drie op de tien (34.6%) was dit ‘meestal’ het geval.¹³ De cijfers zijn dus vrij gelijklopend.

Sluitingsuren

Te vroege sluitingsuren komen volgens 43.1% van de fuifbezoekers zelden of nooit voor. Volgens 30.4% gebeurt het af en toe, volgens 17.6% vaak en 8.9% ervaart dit meestal op fuiven. Het gepercipieerd voorkomen van een te vroeg sluitingsuur is licht gestegen t.o.v. tien jaar geleden. De percentages waren toen respectievelijk: 53.3% (zelden of nooit), 31.7% (af en toe), 10.2% (vaak) en 4.6% (meestal).¹⁴

Verder zeggen bijna vier op de tien jongeren het zonder meer goed te vinden dat er sluitingsuren bestaan. Toch zegt bijna de helft van alle bevroegde jongeren (45.1%) dat ze het bestaan van sluitingsuren niet leuk vindt, maar wel begrijpt dat ze nodig zijn. Tot slot is slechts 12.5% van de jongeren resoluut tegen sluitingsuren.

Jonge fuifbezoekers

Verschillende fuifbezoekers maken van de open antwoordmogelijkheden gebruik om te melden dat ze een te jong publiek niet appreciëren op fuiven. Ze leggen hier soms een link met een bezorgdheid over het alcoholgebruik van deze groep of ze zeggen dat hun aanwezigheid een negatieve impact heeft op de sfeer.

Maar enkele respondenten geven ook aan dat min-16-jarigen eveneens (of meer) zouden moeten kunnen fuiven: *“Sommige fuiven zijn 16+ en daar begrijp ik het nut niet van. Als je van je ouders als 14-jarige naar een fuif mag, wil dat zeggen dat je verantwoordelijk genoeg bent voor jezelf. En 16+ is niet altijd volwassener dan 15, 16 jaar.”*

¹¹ Vier op de tien respondenten zijn er gerust in dat er in de toekomst evenveel of meer fuiven zullen plaatsvinden. Ongeveer drie op de tien jongeren zeggen geen idee te hebben hoe het fuifaanbod in de eigen gemeente zal evolueren.

¹² *Idem.*, p. 69.

¹³ *Idem.*, p. 71.

¹⁴ *Ibidem.*

Weigering toegang tot de fuif

Slechts twee op de tien (20.8%) jongeren geven aan dat ze ooit al eens geweigerd werden op fuiven (in 2002: 15.8%). Volgens 16.1% van wie al eens geweigerd werd, gebeurde dit omdat er al te veel volk was op de fuif (in 2002: 26.4%). Nog geen 5% van de jongeren gaf aan dat ze geweigerd werden gebeurde omdat ze te jong waren. Dit is opvallend minder dan tien jaar geleden, want toen duidde 46.4% deze reden aan. 3% werd al geweigerd omwille van zijn of haar uiterlijk (in 2002: 9.4%) en twee respondenten (0.3%) duidden aan dat ze niet werden toegelaten omwille van hun huidskleur (in 2002: 5.9%).¹⁵ In de open antwoordmogelijkheid preciseerden zes jongeren dat ze niet werden binnengelaten omwille van ongepaste kledij en een respondent noemt als reden “omwille van mijn homoseksualiteit”.

Dat weinig jongeren worden geweigerd omwille van hun leeftijd, stemt overeen met wat fuiforganisatoren aangeven. **De overgrote meerderheid van de organisatoren van niet-commerciële fuiven (84.3%) laat min-16-jarigen toe op hun fuif.** Slechts 15.7% zegt hen te weigeren. Aan deze respondenten werd gevraagd waarom ze dat doen. Meer dan vier op de vijf organisatoren die min-16-jarigen weigeren, geven aan dat ze dit doen omwille van de alcoholwetgeving. Ze zijn bang dat alcoholische dranken in verkeerde handen komen en dat ze daardoor een boete oplopen. Maar ook net iets meer dan de helft geeft aan dat ze een verbod hanteren omwille van de sfeer. Opvallend is dat ruim een kwart van de organisatoren, die min-16-jarigen weigert op niet-commerciële fuiven, zegt dat ze een verbod hanteren omdat dit door de gemeente wordt opgelegd.

Vechtpartijen

Vechtpartijen komen volgens de helft van de jongeren (49.5%) af en toe voor. Volgens 23.2% gebeurt dit vaak, 8.3% zegt dat het meestal voorvalt en 19% geeft aan dit zelden mee te maken op fuiven. Volgens de respondenten is het voorkomen van vechtpartijen dus eerder beperkt. Maar het gepercipieerd voorkomen van vechtpartijen is wel toegenomen in vergelijking met 10 jaar geleden. De percentages waren toen: 43.5% (af en toe), 12.8% (vaak), 5.3% (meestal), 38.3% (zelden of nooit).¹⁶

Aanwezigheid security

Uit de resultaten blijkt dat de helft van de respondenten inschat dat security ‘meestal of altijd’ aanwezig is op de fuiven waar zij naartoe gaan. In 2002 was dat veel minder: 26.9% duidde dit toen aan. Ruim een kwart van de jongeren geeft aan dat er ‘vaak’ security aanwezig is (2002: 25.9%). Slechts een kleine minderheid, 6.3%, zegt dat er zelden of nooit security is (2002: 18.4%).¹⁷

Aanwezigheid politie

Ruim vier op de tien jongeren laten weten dat de politie ‘zelden of nooit’ aanwezig is op fuiven waar ze naartoe gaan (2002: 47.9%). Net iets minder fuivers (39.5%) zeggen dat de politie ‘af en toe’ aanwezig is (2002: 39.6%). Slechts een kleine minderheid (5.8%) geeft aan dat de politie ‘meestal of altijd’ aanwezig is op fuiven waar de respondenten naartoe gaan (2002: 2.9%).¹⁸

We komen in hoofdstuk III nog meer uitgebreid terug op het gepercipieerd voorkomen van geweld op fuiven alsook op de aanwezigheid van security en politie.

¹⁵ *Idem.*, p. 72. (Cijfers 2002)

¹⁶ *Idem.*, p. 71. (Cijfers 2002)

¹⁷ *Ibidem.* (Cijfers 2002)

¹⁸ *Ibidem.* (Cijfers 2002)

II. FUIFORGANISATOREN EN BELEIDSFACTOREN OVER GEPERCIPIEERDE KNELPUNTEN EN HET FUIFKLIAMAAT IN DE GEMEENTE

Met de resultaten van de enquêtes en dieptegesprekken in focusgroepen werd duidelijk welke **problemen organisatoren ervaren**. We kregen eveneens een zicht op hoe organisatoren én beleidsactoren het fuifbeleid en -klimaat in hun gemeente beoordelen. De aanbevelingen, geformuleerd door organisatoren en beleidsactoren, worden telkens per knelpunt weergegeven.

1 Waardering fuifklimaat en -beleid in de gemeente

Beleidsactoren en fuiforganisatoren kregen in de online bevraging een groot aantal gelijkaardige vragen voorgelegd. De resultaten zijn opvallend gelijklopend. Bovendien werden in heel het onderzoek dezelfde knelpunten aangehaald door de beide doelgroepen van de bevraging. Zoals de tabellen hieronder aangeven, wordt het lokaal fuifbeleid gemiddeld wel iets beter ingeschat door de beleidsactoren dan door de organisatoren.

Iets meer organisatoren beoordelen het fuifklimaat in de gemeente als matig (29,3 %) tot slecht (11,7%) dan als goed (32,4%) tot zeer goed (4,5%). Ongeveer twee op tien organisatoren duiden de score 'neutraal' aan. De beleidsactoren zijn opvallend milder, maar geven toch aan dat er nog werk aan de winkel is.

Welk waardeoordeel ken je toe aan het fuifklimaat in de gemeente?

	Organisatoren	Beleidsactoren
	Response Percent	Response Percent
Slecht	11.7%	2.6%
Matig	29.3%	31.2%
Neutraal	22.1%	16.9%
Goed	32.4%	40.3%
Zeer goed	4.5%	9.1%
answered question	290	77
skipped question	151	39

Basis: fuiforganisatoren

Basis: beleidsactoren

Zes op tien fuiforganisatoren – die de vragen beantwoordden – geven aan dat de gemeente goed tot zeer goed scoort op het vlak van materiële ondersteuning. Het informatieaanbod wordt nog door vier op de tien aangeduid. Gemeenten scoren volgens organisatoren het slechtst op financiële ondersteuning (65.7%) en infrastructuur (62.3%), daarna volgt 'het betrekken van fuiforganisatoren bij het beleid' (44.9%). De mogelijkheden 'beperken van administratieve overlast' en 'regelgeving' werden door respectievelijk 35.1% en 30.6% als slecht tot zeer slecht aangeduid.

Op welke punten scoort de gemeente goed tot zeer goed?

Op welke punten scoort de gemeente slecht tot zeer slecht?

	Organisatoren	Beleidsact.		Organisatoren	Beleidsact.
	Response Percent	Response Percent		Response Percent	Response Percent
Materiële ondersteuning	61.2%	56.7%	Financiële ondersteuning	65.7%	41.3%
Informatie aanbieden	41.6%	62.7%	Infrastructuur	62.3%	54,00%
Betrekken organisatoren bij beleid	26.1%	25.4%	Betrekken organisatoren bij beleid	44.9%	23.8%
Infrastructuur	25.7%	35.8%	Beperken administratieve overlast	35.1%	25.4%
Beperken administratieve overlast	25.3%	32.8%	Regelgeving	30.6%	20.6%
Regelgeving	21.2%	23.9%	Informatie aanbieden	29.4%	11.1%
Financiële ondersteuning	16.3%	28.4%	Materiële ondersteuning	27.5%	14.3%
Iets anders	2.4%	7.5%	Iets anders	6.8%	6.3%
<i>answered question</i>	245	67	<i>answered question</i>	265	63
<i>skipped question</i>	196	49	<i>skipped question</i>	176	53
	Basis: fuiforganisatoren	Basis: beleidsactoren		Basis: fuiforganisatoren	Basis: beleidsactoren

Aspecten waarop gemeenten minder goed scoren, komen aan bod in de volgende paragraaf. Daarin bespreken we de knelpunten die organisatoren ervaren en worden de aanbevelingen uit de focusgroepen weergegeven. Een aantal problemen situeren zich op lokaal niveau, maar zeker niet allemaal.

2 Problemen die organisatoren ervaren: toelichting en aanbevelingen

Uit het onderzoek blijkt overduidelijk dat fuiven enorm populair zijn en dat de sociale betekenis ervan niet mag worden onderschat. Jongeren fuiven veel en graag en de overgrote meerderheid van de fuiven wordt georganiseerd door jonge vrijwilligers, voornamelijk uit het jeugdwerk. Maar toch wordt een fuif organiseren er niet makkelijker op, dat toont het onderzoek duidelijk aan. De problemen die blijken uit de resultaten van de online bevestigingen werden bevestigd tijdens de focusgesprekken met organisatoren én beleidsactoren. Een van de belangrijkste knelpunten is de veelheid aan wet- en regelgeving en de hieraan gekoppelde kosten en administratie. Deze is de laatste jaren overigens alleen maar toegenomen, denk bijvoorbeeld aan de nieuwe geluidsnormen die sinds begin 2013 gelden. En sinds 2006 is – speciaal om organisatoren uit het verenigingsleven te ontlasten – op federaal niveau de tapvergunning voor het schenken van gegiste dranken en tussenproducten afgeschaft. Maar uit het onderzoek blijkt dat een pak gemeenten de vergunning nog steeds hanteren. Het gebrek aan geschikte en toegankelijke fuifinfrastructuur is eveneens een verzuchting voor veel organisatoren en beleidsactoren. Ze geven bovendien aan dat jongeren lang niet altijd worden betrokken bij het lokaal (fuif)beleid. Ook dure professionele security (en de verplichte inzet ervan) en de strenge brandweernormen zijn voorbeelden van knelpunten die wederom door organisatoren én beleidsactoren worden aangegeven.

Uit het globale onderzoek kwamen volgende knelpunten naar boven:

- het totale kostenplaatje voor de organisatie van een fuif;
- het gebrek aan geschikte en toegankelijke fuifinfrastructuur;
- de veelheid aan wet- en (lokale) regelgeving en andere verplichtingen en de hieraan gekoppelde kosten (o.a. SABAM, billijke vergoeding en verplichte security) en administratie;
- onvoldoende inspraak en participatiemogelijkheden bij het lokaal (fuif)beleid;
- de normen en controles inzake brandveiligheid;
- de negatieve perceptie van (sommige) lokale beleidsmakers ten aanzien van organisatoren en fuiven;
- de prijs en kwaliteit van professionele security en de verplichte inzet ervan door veel gemeenten;
- intolerantie van buurtbewoners t.a.v. fuiven en ‘de macht van de klacht’;
- affiches en flyers: te weinig plakplaatsen en veel en verschillende lokale regels.

In de volgende paragrafen gaan we dieper in op de problemen die organisatoren ervaren. Hierbij worden telkens de aanbevelingen en suggesties voor oplossingen weergegeven die in de focusgroepen werden geformuleerd door organisatoren en beleidsactoren.

2.1 De kostprijs van fuiven organiseren

Toelichting probleem

Zes op de tien de organisatoren (58.7%) vinden de financiële lasten bij het organiseren van een fuif hoog. Ongeveer vier op de tien vinden de kosten om een fuif te organiseren 'normaal'. Slechts 4 van de 441 respondenten (of 0.9%) zeggen dat een fuif organiseren niet veel kost.

In de open antwoordmogelijkheid gaven organisatoren aan dat **alle kosten samen de organisatie van een fuif erg duur maken**. Opvallend is dat organisatoren zaken als licht- en geluidsinstallaties, dj's en promo ook als grote kosten omschrijven, maar hierover klinkt weinig of veel minder ongenoegen dan over andere zaken die (veel) geld kosten. Vooral de kosten voor (verplichte) **professionele security, auteurs- en naburige rechten, infrastructuur**, alsook **kosten gekoppeld aan allerhande lokale verplichtingen en opgelegde maatregelen**, worden in de open antwoordmogelijkheden van enquêtes en in de focusgroepen fel besproken, bekritiseerd en in vraag gesteld.

Bovenstaande tabellen (*Op welke punten scoort de gemeente goed tot zeer goed/slecht tot zeer slecht?*) tonen dat gemeenten het minst scoren wat betreft financiële ondersteuning. **Uit de resultaten van het globale onderzoek blijkt dat respondenten hier vooral mee bedoelen dat de gemeente enerzijds te weinig kostenbesparende maatregelen treft, en anderzijds extra verplichtingen oplegt die hoge kosten met zich meebrengen: "Bij kleine fuiven zijn SABAM en de billijke vergoeding al met de helft van je opbrengsten weg, en dan moet je hopen dat het gemeentelijk reglement je geen andere verplichte kosten oplegt (veiligheid, oordoppen, bekertjes, ...)"**.

Aanbevelingen

Algemeen

Grote delen van het budget gaan naar **infrastructuur, security, auteursrechten en geluidsmateriaal**. Lokale besturen kunnen ondersteunende maatregelen nemen om deze kosten te drukken.

Daarnaast is aangewezen dat steden en gemeenten de financiële impact van de eigen regelgeving voor de fuiforganisator onderzoeken en die zo veel mogelijk trachten te beperken.

Concrete voorbeelden

Professionele **security** is enorm duur, sommige gemeenten verplichten de inzet ervan, zonder te voorzien in een financiële tussenkomst. **Zeker voor (kleine) organisatoren uit het verenigingsleven is een tussenkomst of subsidie voor professionele security geen overbodige luxe**. Ook heel wat organisatoren gaven immers aan dat ze het nodig vinden om professionele security in te schakelen. **En wanneer de inzet ervan verplicht wordt door de gemeente, zou een tussenkomst in de securitykosten vanzelfsprekend moeten zijn**, aldus de deelnemers van de focusgroepen. Sommige gemeenten sluiten een raamcontract af met een firma. Dit drukt de prijs aanzienlijk.

Voor **gemeentelijke infrastructuur** kan een jaartarief voor de **billijke vergoeding** worden voorzien. Ook de **huurprijzen van infrastructuur en hieraan gekoppelde verplichtingen** moeten redelijk zijn (meer hierover bij de bespreking van het infrastructuurprobleem).

Voorzien in voldoende en kwaliteitsvol materiaal kan voor organisatoren een grote besparing betekenen. Heel wat gemeenten hebben een goed uitgeruste uitleendienst, maar op veel plaatsen kan het toch nog beter. Uit de focusgesprekken bleek ook dat men vaak heel lang op voorhand moet reserveren om materiaal van de gemeente te kunnen lenen.

2.2 Geschikte fuifinfrastructuur

Uit het onderzoek blijkt dat een gebrek aan geschikte fuifruimte nog steeds als een groot probleem ervaren wordt. Toch willen we ook benadrukken dat veel steden en gemeenten de afgelopen jaren hierin investeerden.

Is er voldoende fuifinfrastructuur aanwezig in de gemeente?

	Fuifbezoekers	Organisatoren	Beleidsactoren
	Response Percent	Response Percent	Response Percent
Ja	37.8%	38.8%	55.4%
Ik weet het niet	10.7%	3.5%	/
Nee	51.5%	46.4%	35.1%
Geen	/	11.3%	9.6%
answered question	820	373	94
skipped question	99	68	22

Basis: fuifbezoekers Basis: organisatoren Basis: beleidsactoren

In de voorlaatste editie van het Cijferboek Lokaal Jeugdbeleid lezen we dat ongeveer 62% van de Vlaamse gemeenten in 2007 over een eigen (gemeentelijke) fuifzaal beschikt. Een mooie evolutie, want in 2004 was dit maar 50%.¹⁹ De meest recente versie van het Cijferboek toont evenwel dat in de gemeenten met minder dan 20.000 inwoners het gemiddeld aantal fuifzalen (particulier of in eigendom van het gemeentebestuur) per gemeente gedaald is in vergelijking met 2007. Een omgekeerde evolutie laat zich dan weer optekenen bij de grotere gemeenten. Maar de daling in de kleinere gemeenten is zodanig groot dat het gemiddeld aantal fuifzalen in heel Vlaanderen gedaald is: in 2007 was er in 20.67% van de Vlaamse gemeenten geen fuifzaal, in 2010 is dat percentage 23.64%.²⁰

Toelichting infrastructuurproblematiek

Bijna de helft (46.4%) van de organisatoren vindt dat er onvoldoende fuifinfrastructuur is in de gemeente waar ze fuiven organiseren. Hiervan zegt nog eens de helft (23.6% van alle respondenten) dat de weinige infrastructuur die er is, niet (meer) in goede staat is. Volgens 11.3% van de organisatoren is er helemaal geen fuifinfrastructuur aanwezig. Bestaande en zelfs recent gebouwde fuifinfrastructuur heeft vaak gebreken of is niet voor alle fuiven even ideaal omwille van de grootte. Naast het **gebrek aan grotere fuifinfrastructuur**, gaven de bevroegde organisatoren en beleidsactoren aan dat er eveneens **behoefte is aan meer kleinere zalen**.

Geschikte infrastructuur wordt niet altijd ontsloten voor fuiven. Daarnaast is er sprake van willekeur: niet alle organisaties mogen van bestaande en geschikte infrastructuur gebruik maken. Het gaat dan zowel over gemeentelijke infrastructuur als zalen van privé-eigenaren. Dit wordt bevestigd door de bevroegde beleidsactoren. Maar liefst vier op de tien beleidsactoren gaven in de enquête aan dat er in de gemeente geschikte fuifinfrastructuur aanwezig is (privé en/of gemeentelijk) die niet gebruikt wordt om in te fuiven. Van de beleidsactoren die dit aangeven, zeggen nog eens zes op de tien dat de gemeente de eigenaar is van deze infrastructuur.

Zalen zijn vaak overbevroegd. Soms moet er maanden op voorhand gereserveerd worden. En omwille van een voorrangsregel ten gunste van stedelijke of gemeentelijke activiteiten, kunnen er op sommige plaatsen reserveringen tot een bepaalde periode voor het geplande evenement worden geannuleerd.

Jongeren willen fuiven kunnen organiseren in de eigen gemeente. Ze begrijpen dat het voor lokale besturen niet altijd mogelijk is om in infrastructuur te voorzien, omdat er bijvoorbeeld een gebrek is aan middelen. Wanneer de gemeente niet over fuifinfrastructuur beschikt, of wanneer aanwezige infrastructuur niet voldoende groot is, verwachten organisatoren én beleidsactoren wel dat er **tent- of openluchtfuiven** mogen worden georganiseerd. Maar

¹⁹ I. HOLVOET, *Cijferboek lokaal Jeugdbeleid 2008-2010*, Brussel, 2009, p. 64. (een vergelijking tussen 2007 en 2004 m.b.t. het totaal aantal zalen, dus zowel particulier als gemeentelijk, werd hierin niet opgenomen).

²⁰ I. HOLVOET, *Cijferboek Lokaal Jeugdbeleid 2011-2013, s.l., 2012*, pp.93 en 94.

in de focusgesprekken en enquêteresultaten klonk bezorgdheid: **verschillende organisatoren en beleidsactoren meldden dat zulke fuiven steeds minder worden toegelaten, onder meer op advies van de brandweer of omwille van klachten van omwonenden.**

Potentiële fuifruimtes zoals ondergrondse parkings, leegstaande gebouwen en loodsen worden onvoldoende gebruikt. Volgens beleidsactoren is er vanuit de stad of gemeente vaak de intentie om hierin creatief te zijn. Maar dikwijls is er zeer snel, en zonder voorafgaand grondig onderzoek, een **negatief advies van de brandweer**. Ook organisatoren geven aan dat er **vaak gefuifd wordt in loodsen**. Zeker voor **grotere fuiven is dit een goed alternatief bij een gebrek aan fuifzalen**. Organisatoren geven echter mee dat dit steeds minder evident wordt. Het gebeurt alsmear vaker dat hangars of loodsen waar ze vroeger fuiven mochten organiseren, niet meer door de **keuring van de brandweer** geraken.

Veel respondenten vinden dat de normen en controles inzake brandveiligheid een probleem vormen. Zowel organisatoren als beleidsactoren klagen aan dat de brandweer overdreven streng is. Daarnaast is er sprake van willekeur. Respondenten geven bijvoorbeeld aan dat de brandweer vaak een (veel) te klein aantal fuifbezoekers toelaat in infrastructuur waardoor zalen soms maar half gevuld zijn. Op brandveiligheid en de houding van de brandweer komen we later meer uitgebreid terug, in het luik over wet- en regelgeving.

Volgens de respondenten uit de focusgroepen wordt bij (nieuw)bouwprojecten te vaak ondoordacht gewerkt: er is sprake van 'afgelegen grote betonnen bunkers' die 'potdicht' zijn. Men houdt vooraf soms onvoldoende rekening met het akoestische aspect, milieunormen (VLAREM) en de isolatiegraad. Of er wordt niet of te laat gedacht aan andere essentiële voorzieningen: er is bijvoorbeeld onvoldoende bergruimte voorzien, de vloerbekleding is ongeschikt, er zijn te weinig toiletten,... Daarnaast wordt aangegeven dat de **polyvalente zalen niet altijd even ideaal** zijn. Het is volgens respondenten uit de focusgroepen blijkbaar moeilijk om een zaal te bouwen die effectief geschikt is voor al de verschillende activiteiten die er plaatshebben. Volgend citaat van een jeugdconsulent uit de focusgroep met beleidsactoren schets het probleem heel duidelijk: *“voor kleinere fuiven zijn de zalen te groot en ongezellig, voor de toneelverenigingen zijn de coulissen te klein en is er onvoldoende backstage, er is te weinig daglicht voor de vogeltentoonstelling of een koffietafel, enzovoort (...) we hebben de beste bedoelingen en willen voor iedereen goed doen, maar uiteindelijk is niemand tevreden”*.

Beleidsactoren wijzen erop dat aanpassingen of verbeteringswerken (die dus achteraf nog moeten gebeuren, na de veronderstelde voltooiing van het bouwproces) veel kosten met zich meebrengen.

De huurprijs van infrastructuur loopt op door gebreken en bijkomende verplichtingen. 55.6% van de organisatoren vindt de huurprijs van de bestaande fuifinfrastructuur (zowel gemeentelijke als privé) redelijk. Maar voor drie op de tien organisatoren is te dure fuifruimte een verzuchting. Opvallend is dat van de organisatoren die vinden dat infrastructuur te duur is, zes op de tien zeggen dat het dan gemeentelijke infrastructuur betreft. Bijkomende verplichtingen en te huren materiaal jagen het totale kostenplaatje de hoogte in. Voorbeelden zijn: verplichting tot inzet van professionele security, verplichte (dure) drankafname, de huur van afvalcontainers en mobiele toiletten...

Fuifruimte wordt bedreigd door ruimtelijke planning in steden en gemeenten. De aanleg van wegen en de bouw van woningen zet het behoud van bepaalde fuifruimte onder druk. Fuifruimte moet wijken voor nieuwbouwprojecten of wordt niet op de juiste manier geïntegreerd binnen de ruimtelijke plannen. Bij stadsontwikkelingsprojecten wordt onvoldoende rekening gehouden met bestaande fuifinfrastructuur: *“Er zijn heel veel kleine muziekcafés en fuifkeldertjes verdwenen, omdat er te veel overlast is, en dat heeft allemaal te maken met de stadsontwikkeling”*, aldus een deelnemer van de focusgroep voor beleidsactoren.

Aanbevelingen

Bestaande infrastructuur onderhouden en beschikbaar stellen

Organisatoren en beleidsactoren geven aan dat lokale besturen van gemeenten met een gebrek aan fuifruimte meer of andere inspanningen zouden kunnen leveren om het infrastructuurprobleem in te perken. **Als er geen ruimte of budget voor nieuwbouw is, wordt geadviseerd om in bestaande (gemeentelijke en privé)infrastructuur te investeren en die beschikbaar te stellen of ontsluiten voor jonge organisatoren.** Hierbij is ook voldoende aandacht nodig voor kleine zalen: zorg er als stad of gemeente voor dat deze *“fuifwaardig worden gehouden, of fuifwaardig worden”*.

Zalen zijn vaak overbevroegd, de organisatoren vinden het goed dat eerst gekeken wordt naar jongeren uit de eigen gemeente en dat men zo goed mogelijk tracht te garanderen dat zij er in de eerste plaats hun fuiven kunnen organiseren.

Privéeigenaars sensibiliseren en ondersteunen

Op verschillende plaatsen stimuleren lokale besturen privé-eigenaars om hun infrastructuur open te stellen voor jonge organisatoren. Uiteraard moeten deze zalen kwaliteitsvol zijn en aan de veiligheidseisen voldoen. De gemeente of stad kan privé-eigenaren hierin ondersteunen door bijvoorbeeld te **voorzien in een subsidiesysteem voor aanpassingen en verbeteringswerken**. Op deze manier voorziet en investeert de gemeente in infrastructuur voor jongeren zonder dat ze het beheer ervan op zich moet nemen. Wel wordt best een garantie ingebouwd – bijvoorbeeld via een protocolovereenkomst tussen de eigenaar en gemeente – opdat infrastructuur effectief **als fuifzaal en aan een gunstig tarief ter beschikking zal worden gesteld aan jongeren**.

Een project dat tijdens het focusgesprek met beleidsactoren als zeer positief werd ervaren, is het Antwerpse **'Netwerk Ontmoetingsruimte'**. Het netwerk brengt alle panden en zalen van de stad, het OCMW, andere openbare diensten en van private eigenaars in kaart en stimuleert zaaleigenaars en verenigingen om hun beschikbare ruimte te ontsluiten. Het netwerk neemt het beheer niet over, maar speelt tussenpersoon voor mensen die een zaal zoeken enerzijds, en de eigenaars anderzijds. De huurovereenkomst wordt afgesloten tussen de uitbater van de zaal en de gebruiker. Om (privé)eigenaren te ondersteunen, werkt het systeem met **'sleuteldragers'**. Zij kunnen bijvoorbeeld de zaal openen en sluiten, de drank aanvullen en een oogje in het zeil houden. **Met het project 'sleuteldragers' creëert de stad bovendien jobs voor kansengroepen binnen de sociale economie**.

De gemeente kan ook een **beurtroolsysteem organiseren** waarbij zaaleigenaren worden aangemoedigd om hun infrastructuur minstens een paar keer per jaar te ontsluiten voor fuiven. Het beurtroolsysteem – waarin ook gemeentelijke zalen worden opgenomen – kan er ook voor zorgen dat de 'overlast' voor buurtbewoners gespreid wordt.

Fuiven in tenten en in de openlucht vormen een belangrijk alternatief voor fuiven in zalen

Het tekort aan beschikbare infrastructuur kan (gedeeltelijk) worden opgevangen door tentfuiven en fuiven in open lucht. **Op sommige plaatsen vormen ze zelfs de enige mogelijkheid tot het organiseren van fuiven**. Ook in een stedelijke context kunnen fuiven in tijdelijke constructies worden georganiseerd, denk hierbij aan het voorbeeld van de spiegel tent als **mobiele fuifzaal**. Organisatoren en beleidsactoren vragen steden en gemeenten, en zeker ook de brandweer, om voldoende soepel te zijn in het toelaten van zulke fuiven.

'Alternatieve' infrastructuur meer openstellen als occasionele fuifruimte

Niet alleen tent- en openluchtfuiven kunnen het gebrek aan fuifruimte ondervangen. **In heel wat gebouwen – die in de eerste plaats niet als fuifruimte bedoeld zijn – kan occasioneel toch worden gefuifd**. Mits veiligheidsmaatregelen, of in sommige gevallen zelfs met een tijdelijke milieuvergunning, kunnen parkeerruimten (na de sluitingsuren), loodsen en andere (leegstaande) panden af en toe of tijdelijk als fuiflocatie worden ingericht.

Gemeenten en steden met een tekort aan fuifinfrastructuur wordt gevraagd te onderzoeken welke locaties als tijdelijke of occasionele fuifruimte kunnen worden ingericht. De brandweer kan organisatoren en zaaleigenaren begeleiden en informeren zodat fuiven er op een veilige manier kunnen plaatsvinden.

Grote fuifzalen en polyvalente ruimtes modulair opvatten

Grote zalen moeten ook aantrekkelijk zijn voor kleine fuiven en evenementen. En polyvalente zalen moeten geschikt zijn voor de verschillende activiteiten die er plaatshebben. De toepassing van een modulair- of blokkensysteem maakt het mogelijk om grote fuifinfrastructuur gezelliger en meer op maat van de verschillende gebruikers te maken. Organisatoren en beleidsactoren doen de suggestie om vaker met zulke systemen te werken.

Huurprijzen en randvoorwaarden moeten billijk zijn, verhuur zalen niet voor alle fuiven volgens eenzelfde 'all-in-pakket'

Bij de verhuur van fuiflocaties wordt vaak geen rekening gehouden met de grootte en aard van de fuif of het evenement. Grote zalen moeten ook betaalbaar zijn voor organisatoren van kleinere fuiven (ze kunnen immers niet altijd elders terecht). Bovendien zijn niet aan elke fuif dezelfde risico's verbonden. De beleidsactoren en organisatoren formuleerden ook hier de aanbeveling aan zaaleigenaren (zowel privé als gemeentelijk) om meer op maat te werken. Leg voor de huur van (gemeentelijke) infrastructuur **niet voor elke organisator dezelfde evenveel verplicht te nemen maatregelen** op. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de inzet van (professionele) security.

Wanneer organisatoren verplicht worden om drank af te nemen van de zaal, vraag dan een eerlijke prijs. En als de drankafname bij een specifieke brouwer moet gebeuren, beding dan billijke prijzen.

Betrek toekomstige gebruikers en ervaringsdeskundigen bij bouw- en planningspraktijken

Organisatoren en beleidsactoren geven aan dat sommige problemen kunnen worden vermeden door jongeren en andere ervaringsdeskundigen en toekomstige gebruikers, vooraf te consulteren.

Beleidsactoren en organisatoren deden de aanbeveling om (potentiële) gebruikers te betrekken vanaf de planningsfase van nieuwe fuifinfrastructuur. Dit geldt zeker ook voor polyvalente ruimten, die geschikt moeten zijn voor de verschillende activiteiten die er zullen plaatshebben. Zet jongeren – als ervaringsdeskundigen – rond de tafel, samen met architecten en andere betrokken partijen. Deelnemers van de focusgesprekken zijn ervan overtuigd dat hierdoor infrastructuur beter aansluit bij de wensen van de (verschillende) gebruikers en dat bovendien vermeden wordt dat goedbedoelde investeringen hun doel missen omdat zaken bijvoorbeeld vergeten of verkeerd aangepakt worden.

Nood aan een leidraad voor 'de ideale fuifzaal'

Aansluitend bij de vorige aanbeveling is er de vraag om meer expertise te ontwikkelen inzake de bouw van fuifinfrastructuur. Zoals reeds vermeld, gebeuren er soms rare dingen op vlak van het ontwerp, de bouw en inplanting van fuifzalen en polyvalente zalen. Denk hierbij aan de voorbeelden over te weinig nooduitgangen in verhouding tot de beschikbare ruimte, een laaddok dat niet bereikbaar is voor vrachtwagens, slechte vloeren, slechte akoestiek, te weinig sanitair, te weinig bergruimte, ventilatieproblemen, problemen met toegankelijkheid, moeilijk bereikbare fuifzalen, enz. Deelnemers uit de focusgroepen geven aan dat **architecten en specialisten ruimtelijke ordening en stadsontwikkeling** soms onvoldoende gespecialiseerd in de materie lijken te zijn, of dat **te weinig rekening wordt gehouden met noden en behoeften van gebruikers**. Daarom vinden ze het enerzijds belangrijk om zelf betrokken te worden als ervaringsdeskundige bij lokale bouwplannen en -praktijken. Maar daarnaast zou **meer algemene bouwtechnische informatie over allerhande fuifinfrastructuur** zeker welkom zijn: een leidraad of kader voor de 'ideale fuifzaal', ontwikkeld op bovenlokaal niveau. Die leidraad zou dan tot stand moeten komen door een "soort adviescommissie, bestaande uit allerhande experten: de (jonge) gebruikers, architecten,...".

In het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2006-2009 werd in de 'beleidsrotonde fuiven' de actie opgenomen om lokale besturen bewust te maken van het tekort aan geschikte fuifzalen. De Vlaamse overheid wilde, onder meer via de Vlaamse bouwmeester, gemeenten en steden versterken in het opdoen van de nodige bouwtechnische deskundigheid. Van deze actie mag absoluut en dringend (meer) werk worden gemaakt.

Stadsontwikkeling en ruimtelijke ordening: integreer en bescherm (bestaande) fuifruimte

Bij de opmaak van ruimtelijke structuurplannen en stadsontwikkelingsprojecten moet er voldoende aandacht zijn voor plaatsen die voor jonge mensen belangrijk zijn, waaronder fuifruimte. Bescherm deze plaatsen en kijk er als gemeentebestuur op toe dat ze door ontwikkelaars op een goede manier geïntegreerd worden in nieuwe ruimtelijke planningspraktijken. De isolatiegraad van nieuwbouw moet in de mate van het mogelijke worden aangepast aan de bestaande omgeving en de activiteiten die er plaatshebben (en dus niet omgekeerd).

Op de vraag wat een goede ligging voor een fuiflocatie is, formuleerden de organisatoren een aantal aandachtspunten. Fuiflocaties moeten veilig en vlot bereikbaar zijn. Ideaal is een (redelijk) centrale ligging binnen de gemeente of stad, en – indien mogelijk – buiten de woonkern zodat er zo weinig mogelijk directe buurtbewoners zijn. Hierbij moet aandacht zijn voor voldoende parkeergelegenheid, zowel voor auto's als fietsen.

Investeren in rookplaatsen

Organisatoren denken dat het nuttig is om op gevoelige plaatsen te investeren in rookruimten of overdekte plaatsen binnen het fuifterrein om te roken. Niet zozeer om tegemoet te komen aan de rokers, maar wel om overlast bij de burens te voorkomen. Wanneer een fuifzaal buiten het centrum ligt, en er zijn geen directe omwonenden, dan is het geen noodzaak.

2.3 Knelpunten met betrekking tot wet- en regelgeving

Organisatoren moeten rekening houden met een pak regels die vanuit verschillende overheidsniveaus voor uiteenlopende aspecten van het organiseren van een fuif gelden. 73,6 % van de bevroegde organisatoren denkt voldoende op de hoogte te zijn van de regel- en wetgeving waarmee ze rekening moeten houden. Tegelijk vindt 73,9% het moeilijk om hieraan te voldoen. De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn: 'Ik begrijp de wet- en regelgeving, maar het is gewoon te veel' (56.1% duidde deze stelling aan), 'De kosten om in regel te zijn met alle verplichtingen zijn te hoog' (54.7%) en 'Je moet te veel administratie in orde brengen' (50.9%). Ook vindt 34.5% van deze organisatoren het moeilijk om te voldoen aan alle wet- en regelgeving omdat ze te ingewikkeld is. 26.5% zegt dat de gemeente teveel bijkomende regels oplegt. 22.3% is van mening dat de gemeenten sommige regels anders interpreteert en 21.3% vindt dat de gemeente teveel administratie oplegt. 14.3% van de respondenten die het moeilijk vinden om aan de wet- en regelgeving te voldoen zegt dan weer dat er binnen de gemeente weinig kennis is over de interpretatie van de regels. Uit de focusgesprekken bleek dat zowel sommige organisatoren als beleidsactoren niet altijd wisten vanuit welk beleidsniveau bepaalde regels en verplichtingen worden opgelegd.

We overlopen hieronder de verschillende knelpunten m.b.t. wet- en regelgeving.

2.3.1 Veelheid aan regels en administratie weegt op organisatoren

Toelichting probleem

De veelheid aan wet- en regelgeving vormt een van de belangrijkste knelpunten voor organisatoren. En er komt nog steeds nieuwe regelgeving bij: zo worden vanaf 1 januari 2013 fuiven en alle andere elektronisch versterkte muziek-evenementen aan nieuwe geluidsnormen onderworpen. Hier komt bij dat lokale regels en verplichtingen, opgelegd aan fuiforganisatoren, verschillen per gemeente. Dit maakt het moeilijk om op bovenlokaal niveau een overzicht (en bijhorende duiding) te bieden van alle wetten en regels die van toepassing zijn op fuiven.

De beleidsactoren onderschrijven de veelheid aan regels (vanuit alle beleidsniveaus samen) voor organisatoren, een deelnemer uit de focusgroep met beleidsactoren vertelt: *"De regelgeving neemt alsmaar toe(...). Als lokale overheidsdienst proberen wij organisatoren zo goed mogelijk te informeren door informatie en formulieren te bundelen. We werkten vroeger met een brochure waarin alles mooi werd uitgelegd. Maar die werd zo dik dat sommige organisatoren erdoor werden afgeschrikt en de organisatie van hun fuif zelfs niet meer zagen zitten."*

Aanbevelingen

Doe de 'Kafka-test' op alle overheidsniveaus

Het geheel van alle wet- en regelgeving met betrekking tot fuiven is enorm. De hieraan gekoppelde administratieve formaliteiten, verplichtingen en kosten zijn navenant. **Regelgeving moet goed en transparant zijn, procedures eenvoudig en de administratieve rompslomp beperkt: elke overheid, en dus ook de lokale, zou dit aandachtspunt ter harte moeten nemen.** Sinds 1 oktober 2004 is voor de federale overheid de Kafka-test ingevoerd. De Kafka-test is een toets die de impact van nieuwe regelgeving op de administratieve lasten voor burgers, ondernemingen en non-profit organisaties in kaart brengt. Deze is verplicht van toepassing op alle nota's die voorgelegd worden aan de federale ministerraad.²¹ Ook de Vlaamse overheid tracht de administratieve rompslomp weg te werken en haar regelgeving te vereenvoudigen (reguleringsmanagement). Sinds januari 2005 heeft ze haar eigen Kafka-test: de verplichte reguleringsimpactanalyse (RIA).

²¹ Zie www.kafka.be.

Lokale besturen zijn niet onderworpen aan een gelijkaardige verplichting. De gemeente kan nochtans een centrale rol spelen en een belangrijke partner zijn in het bestrijden van (fui)freglementitis. Lokale besturen kunnen zich laten inspireren door de instrumenten van de federale en Vlaamse overheid om de impact van hun regelgeving op burgers en organisaties te meten. Daarnaast biedt de dienst Wetsmatiging van de Vlaamse overheid (Departement Bestuurszaken) lokale besturen informatie inzake administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsverbetering van de regelgeving.²²

Het belang van directe ondersteuning en een centraal aanspreekpunt, ook op lokaal niveau

De organisatoren en beleidsactoren vinden het belangrijk dat alle nodige informatie over fuiven organiseren kan worden teruggevonden op een centrale plaats, zoals op de website van **Fuifpunt**. Daarnaast geven verschillende organisatoren aan dat ze met hun vragen terecht moeten kunnen bij de **koepelorganisatie van de jeugdbeweging**. Jeugdhuismedewerkers uit de focusgroepen zijn erg blij met de directe ondersteuning van Formaat Jeugdhuiswerk Vlaanderen. Maar niet elke organisator is aangesloten bij een overkoepelende organisatie. **Bovendien hebben veel fuifgerelateerde zaken betrekking op de lokale regelgeving of context. Die is erg verschillend van gemeente tot gemeente, wat het moeilijk maakt om vanuit bovenlokaal niveau ondersteuning op maat te voorzien. Een 'lokale partner' of aanspreekpunt vinden alle organisatoren uit de focusgroepen daarom onontbeerlijk. Die rol zien zij in de eerste plaats weggelegd voor de jeugddienst of het feestloket.²³ Organisatoren vinden dat de jeugdconsulent (of medewerker van een ander centraal aanspreekpunt in de gemeente) een expert moet zijn in de wet- en (lokale) regelgeving rond fuiven. Het is eveneens belangrijk dat de andere interne diensten in de gemeente op mekaar zijn afgestemd en dat al het papierwerk via hetzelfde aanspreekpunt kan worden geregeld.**

De beleidsactoren uit de focusgroep bevestigen het belang van een lokaal aanspreekpunt voor organisatoren. **Ze vinden dat het fuifloket of de jeugddienst jonge organisatoren actief moet kunnen informeren, begeleiden en ze zo op weg helpen. Daarbij moet een evenwicht bestaan tussen ondersteunen en responsabiliseren.**

Over de loketfunctie van de jeugddienst of het feestloket zeggen de beleidsactoren dat het niet mag worden beperkt tot een doorgeefluik van al het in te vullen papierwerk. **Administratief ontlasten betekent immers niet alleen het papierwerk centraliseren, maar ook effectief verminderen.**

Lokale aanspreekpunten voor fuiforganisatoren hebben zelf nood aan inhoudelijke ondersteuning en uitwisselingsmomenten

Organisatoren en jeugdconsulenten zeggen dat medewerkers van het centraal aanspreekpunt voor organisatoren in de gemeente zeer goed op de hoogte moeten zijn van alle relevante wet- en regelgeving alsook van de praktische kant van fuiven organiseren. Maar in de praktijk is dit niet altijd het geval.

Jeugdconsulenten uit de focusgroep geven aan dat ze vaak de website www.fuifpunt.be raadplegen om zich te informeren, ze verwijzen er ook naar wanneer ze vragen krijgen van organisatoren. Maar toch is dit niet voldoende, **jeugdconsulenten willen ervaringen kunnen delen en op hun beurt ook ergens terecht kunnen met vragen rond fuiven en fuifbeleid. Ze hebben dit nodig om organisatoren (beter) te kunnen ondersteunen en om een goed fuifbeleid te helpen uitbouwen. Hierbij werd gewezen op het belang van één aanspreekpunt voor zowel organisatoren als beleidsactoren met een gebundeld aanbod van ondersteuning op maat. Daarnaast uitte men bezorgdheid over collega's uit andere gemeenten die niet altijd de ruimte krijgen om zich in de materie te specialiseren. Er werd daarom geopperd om op bovenlokaal niveau (meer) ontmoetingsmomenten te organiseren voor jeugdconsulenten en andere actoren die op lokaal niveau fuiforganisatoren ondersteunen. Daar kunnen ze mekaar versterken door informatie en ervaringen uit te wisselen. Als mogelijke initiatiefnemers werden de provincies en de VVJ vermeld.**

²² Zie bijvoorbeeld de handleiding 'Wegwijzer voor lokale besturen: gemakkelijke regels voor eenvoudige regelgeving' die is gebaseerd op de ervaringen die het Departement Bestuurszaken heeft opgedaan bij de uitvoering van vier juridisch-technische vereenvoudigingsprojecten. De publicatie 'Kwaliteitsvolle formulieren bij de lokale besturen' richt zich in het bijzonder op de mogelijkheden waarover lokale besturen beschikken om administratieve vereenvoudiging te realiseren door middel van formulierenbeheer. Deze publicaties kan je downloaden via <http://www.bestuurszaken.be/publicaties-0>

²³ Uit het Cijferboek Lokaal Jeugdbeleid 2011-2013 blijkt dat 53% van de gemeenten in Vlaanderen beschikt over een fuif- of feestloket. In 2007 beschikte maar 41% van de gemeenten hierover, wat wijst op een belangrijke stijging. (Ilse HOLVOET, op. cit., 2012, p. 95.)

2.3.2 Aan hogere wet- en regelgeving worden (onnodige) gemeentelijke verplichtingen en regels gekoppeld die soms indruisen tegen hogere normen

In het onderzoeksrapport “Mogelijkheden van een fuivenbeleid” uit 2002 lezen we: “Fuiforganisatoren ergeren zich aan de veelal enge interpretatie van federale (en Vlaamse) wetgeving door de lokale overheden. Niet zelden eigenen lokale beleidsmakers zich bij de toepassing van de wetgeving (nog) meer interpretatieruimte toe dan hen strikt toegelaten wordt, gaan hun bevoegdheden te buiten en leggen fuiforganisatoren bijkomende eisen op die vaak in strijd zijn met de wettelijke bepalingen (vb. meldingsplicht, aanvraagplicht)”.²⁴ Deze problematiek is volgens respondenten nog steeds actueel. Dit blijkt niet alleen uit alle focusgesprekken, maar ook uit de online bevraging van organisatoren én beleidsactoren. Regels die op federaal niveau werden vereenvoudigd of zelfs afgeschaft, komen terug op lokaal niveau. Bovendien druisen lokale regels soms in tegen hogere wet- en regelgeving. We duiden de problematiek met voorbeelden die in het onderzoek naar voor kwamen.

Toelichting probleem

a) Bijkomende lokale verplichtingen gekoppeld aan federale wetgeving

De federale wetgever heeft de voorbije jaren getracht om bepaalde wetgeving te vereenvoudigen of ruimte gelaten opdat het voor organisatoren uit het verenigingsleven mogelijk zou zijn om zich naar eigen kunnen en vermogen in regel te stellen. Uit de onderzoeksresultaten blijkt echter dat lokale besturen hierin niet altijd volgden. Ze leggen zelfs nog extra maatregelen op. Hieronder bespreken we de belangrijkste voorbeelden.

• **Professionele security wordt vaak onnodig verplicht door lokale besturen**

Het meeste ongenoegen wordt geuit over het **verplicht opleggen van professionele security**. Zowel organisatoren als beleidsactoren vinden dat dit lang niet altijd nodig is en dat het organisatoren nodeloos op kosten jaagt. Bovendien is security erg duur en zet men vraagtekens bij de kwaliteit en betrouwbaarheid van bepaalde privéfirma's. Uit de enquêteresultaten blijkt dat volgens ruim zes op de tien organisatoren en zeven op de tien beleidsactoren de gemeente **verplichtingen oplegt inzake de organisatie van security**. Vier op de tien organisatoren zeggen dat ze voor elke fuif security moeten organiseren. Ook een op de vijf beleidsactoren geeft aan dat er een structurele verplichting is om security bij alle fuiven te organiseren. Daar komt bij dat op veel plaatsen verplicht wordt om met professionele security te werken: van de organisatoren en beleidsactoren die aangeven dat er verplichte maatregelen gelden, geeft respectievelijk 45.5% en 42.5% aan dat de gemeente organisatoren verplicht om professionele bewakingsagenten in te schakelen (al dan niet in combinatie met vrijwilligers). Bovendien geeft ongeveer eenzelfde percentage organisatoren (68.6%) als beleidsactoren (72.5%) aan dat er geen financiële tussenkomst is vanuit de gemeente voor het inhuren van security. **Dit zijn erg opvallende cijfers aangezien de Wet op de private en bijzondere veiligheid²⁵ organisatoren niet verplicht om een professionele bewakingsdienst in te zetten of überhaupt security te organiseren.** Dit werd meermaals verduidelijkt via omzendbrieven. Hierin werd eveneens benadrukt dat **vrijwilligers kunnen ingezet worden bij fuiven en andere evenementen**. Daarnaast stelt de wetgever dat toezicht door jeugdverantwoordelijken (bijvoorbeeld leerkrachten, de leiding in jeugdbewegingen en verantwoordelijken van jeugdhuizen) niet onder de wetgeving valt. Het door hen uitgeoefende toezicht, ook met betrekking tot de veiligheid, is onlosmakelijk verbonden aan hun opdracht of beroep, aldus de wetgever. Daarmee heeft die uitdrukkelijk de nodige ruimte willen laten voor een soepele organisatie van toezicht bij de vaak niet-commerciële evenementen die verenigingen organiseren.²⁶

• **De tapvergunning afgeschaft?**

Een opvallend voorbeeld van een verplichting die op federaal niveau werd afgeschaft maar door nogal wat lokale besturen nog wordt gehanteerd, is de **tapvergunning voor het schenken van bieren, wijnen en andere gegiste**

²⁴ I. HUYBREGTS en N. VETTENBURG, *op. cit.*, p. 105.

²⁵ Wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid.

²⁶ Omzendbrief betreffende de toepassing van de Wet van 10 april 1990 op de bewakingsondernemingen, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten bij de organisatie van evenementen, 7 maart 2001 en Rondzendbrief SPV05 van 1 maart 2011 betreffende bewaking in het uitgangsevenen.

dranken en 'tussenproducten'. In het kader van de administratieve vereenvoudiging heeft de federale wetgever in 2005 beslist dat voor 'gelegenheidsevenementen' geen tapvergunning meer nodig is. Organisatoren van onder meer fuiven en buurtfeesten hoeven deze vergunning sinds begin 2006 niet meer aan te vragen. Daarnaast moeten organisatoren niet langer moraliteitsattesten aanvragen wanneer ze alcoholische dranken willen schenken. De aangepaste wetgeving legt ook geen vergunning meer op voor het schenken van **sterke drank**.²⁷ De wetgever legt niets meer op, maar laat de mogelijkheid aan de gemeentelijke overheden om zelf te bepalen of zij nog voorafgaande toelatingen of voorwaarden (zelfs betreffende moraliteit) oplegt inzake het schenken van sterke dranken. De gemeente beslist dus of en onder welke vorm ze het schenken van sterke drank op fuiven onderhevig maakt aan een vergunning.

De wetswijziging kwam er uitdrukkelijk om organisatoren uit het (lokale) verenigingsleven administratief te ontlasten. Maar uit de enquêteresultaten blijkt dat maar liefst een op de vijf organisatoren nog steeds een tapvergunning voor het schenken van bier moet aanvragen bij de gemeente. Ook 14.8% van de bevroegde beleidsactoren geeft aan dat dit nog verplicht is in hun gemeente.

Van de beleidsactoren geeft eenzelfde percentage (14.8%) aan dat het niet mogelijk is om sterke drank te schenken op fuiven, ook niet mits een vergunning. Bij de organisatoren was dat cijfer 11.9%. Uit de focusgesprekken blijkt evenwel dat organisatoren graag cocktails – die ook als sterke drank worden beschouwd²⁸ – verkopen omwille van de extra inkomsten.

- **Lokale verplichtingen gekoppeld aan het verbod op het schenken van alcohol aan min-16-jarigen en sterke drank aan minderjarigen**

Het is verboden om alcohol te schenken aan min-16-jarigen en sterke drank aan min-18-jarigen. Sinds 10 januari 2010 is opgenomen in de wetgeving dat men de leeftijd mag vragen van personen die alcohol willen kopen.²⁹ De wetgever legt evenwel geen expliciete verplichting tot leeftijdscontrole op. Vier op de tien organisatoren geven aan dat de gemeente niets verplicht, maar dat ze wel informeert en sensibiliseert omtrent de wetgeving. Verschillende gemeenten voorzien ook gratis polsbandjes om organisatoren te ondersteunen. Hoewel geen enkel systeem helemaal sluitend is, geven organisatoren in de focusgroepen zelf ook aan dat het **bandjessysteem** wellicht de beste manier is om te kunnen voldoen aan de wetgeving. **Als het op een correcte manier wordt toegepast, loopt het systeem bovendien vrij vlot. Twee soorten bandjes zijn voldoende (+16 en +18) en de leeftijdscontrole gebeurt best niet aan de ingang maar aan een aparte stand binnen de fuiflocatie.**

Ruim drie op de tien organisatoren zeggen evenwel dat de gemeente bepaalde maatregelen oplegt om aan de wetgeving te voldoen. Vier op de tien organisatoren die verplicht worden om maatregelen te nemen, zeggen dat dit een negatieve impact heeft op de organisatie van hun fuif. De verplichtingen zijn soms **nodeloos ingewikkeld**: er wordt bijvoorbeeld verplicht om met drie soorten bandjes te werken, of om drie verschillende ingangen te organiseren om de leeftijdscontroles uit te voeren en bandjes te verdelen. Organisatoren geven aan dat dit enorm veel mankracht vraagt en zorgt voor lange wachttijden aan de inkom of kassa.

b) Lokale regelgeving druist soms in tegen hogere wetgeving

De maatregelen die de gemeenteraad kan nemen, mogen in principe niet strijden met een hiërarchische hogere norm.³⁰ Voorbeelden zijn het non-discriminatiebeginsel en het door de Grondwet aan de burger toegekende recht op

²⁷ In de Wet van 15 december 2005 houdende administratieve vereenvoudiging II werd de afschaffing van de vergunning voor het schenken van gegiste en van sterke dranken opgenomen.

²⁸ Als limonades en andere niet-alcoholische dranken worden gemengd met gedistilleerde alcoholische dranken, worden deze eveneens als sterke drank beschouwd (zie Artikel 16 van de 'Accijnswet' van 7 januari 1998). Dit betekent dat alle alcoholpops en zelfgemixte cocktails (whisky-cola, gin-tonic, mojito,...) met bovenvermelde dranken, bijna altijd in de categorie sterke drank vallen, ook al bevatten ze evenveel of minder alcohol dan een pintje of een glas wijn.

²⁹ Vanaf 2010 is het verkopen van alcohol geregeld via de Wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten.

³⁰ De gemeente kan (indien nodig) een hogere norm aanvullen en detailleren, maar ze mag daarbij nooit ingaan tegen hogere normen. Die regel is vastgelegd in twee wetsbepalingen:

privacy en de vrijheid van vergadering. Maar dit ‘recht op vergaderen’, waaronder ook fuiven in een gesloten of overdekte plaats vallen, is niet absoluut. De gemeenteraad kan het met haar bijzondere bevoegdheid met betrekking tot de openbare orde beperken.³¹ In hoeverre de gemeente dit kan en mag, is lang niet duidelijk.³² We merken dat sommige lokale besturen erg creatief omspringen met deze bevoegdheid. Onder het mom van de openbare ordehandhaving en het bestrijden en voorkomen van overlast worden soms preventieve maatregelen genomen of worden reglementen ingevoerd waarvan we ons kunnen afvragen of ze niet indruisen tegen de hiërarchie van de rechtsregels of de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.³³ We beschrijven de belangrijkste voorbeelden die uit het onderzoek naar boven kwamen.

- **Vergunningsplicht voor zaal- en tentfuiven**

Fuiven in zalen en tenten worden juridisch beschouwd als een vergadering in een gesloten of overdekte plaats en zijn daarmee een grondrecht.³⁴ Dit impliceert dat lokale besturen voor fuiven in zalen en/of tenten (mits motivering) wel een meldingsplicht mogen opleggen, maar ze mogen geen voorafgaande toestemming eisen omdat dit een inperking op ‘de vrijheid van vergaderen’ betekent.³⁵ Toch blijkt uit **de enquêteresultaten dat voor zaal- en tentfuiven op veel plaatsen altijd toestemming moet worden gevraagd aan de gemeente**: van de organisatoren en beleidsactoren zegt respectievelijk 43.9% en 37.5%, dat men altijd toelating moet vragen voor een fuif in een zaal. Voor fuiven in tenten liggen de percentages nog veel hoger: maar liefst 79.5% van de bevroegde beleidsactoren duidde aan dat voor tentfuiven altijd toelating moet worden gevraagd. Het percentage organisatoren dat dit aanduidde lag iets lager: 65%. Deze cijfers zijn opmerkelijk, want ze tonen aan dat heel wat lokale besturen hogere regelgeving naast zich neerleggen.

- **Verbod op het toelaten van -16-jarigen op niet commerciële fuiven**

De gemeente mag geen discriminerende maatregelen invoeren. Toch zien we dat 16.2% van de organisatoren en 11% van de beleidsactoren aangeeft dat er een gemeentelijk verbod is op het toelaten van -16-jarigen op niet-commerciële fuiven. De wetgever zegt nochtans dat een jongere, ongeacht zijn leeftijd, naar evenementen zonder winstgevend doel mag (bijvoorbeeld een schoolbal, fuiven van verenigingen, het jeugdhuis...)³⁶

- **Zwarte lijsten en fuifverboden**

Een wettelijk kader voor het invoeren van toegangsverboden op fuiven ontbreekt vooralsnog.³⁷ Maar de stad Kortrijk slaagde erin om het systeem ‘Safe Party Zone’ te ontwikkelen. Het systeem screent de identiteitskaart van alle fuifbezoekers zodat men direct ziet of een jongere al dan niet een fuifverbod heeft opgelopen. Aanvankelijk werd het

• Volgens artikel 159 van de Grondwet wordt de handeling die een hogere norm schendt, bij een eventueel geschil door de rechter buiten werking gelaten: “De hoven en rechtbanken passen de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toe in zoverre zij met de wetten overeenstemmen”

• Artikel 119 van de Nieuwe Gemeentewet bekrachtigt de verplichting om rekening te houden met de hogere normen: “De gemeenteraad maakt de gemeentelijke reglementen van inwendig bestuur en de gemeentelijke politieverordeningen (...). Die reglementen en verordeningen mogen niet in strijd zijn met de wetten, de decreten, de ordonnanties, de reglementen en de besluiten van de Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Gemeenschapscommissies.”

³¹ In artikel 135 van de Nieuwe Gemeentewet werd expliciet opgenomen dat de gemeentelijke overheid reglementen kan uitvaardigen om te verhinderen dat bij de uitoefening van het “vergaderrecht” (waar ook fuiven onder vallen) de openbare orde, rust en veiligheid worden gestoord.

³² P. DE HERT, *Ontwikkelingen inzake veiligheid en vergelding: onderzoeksuitdagingen op het vlak van juridische argumentatie* in P.L. BAL, E. PRAKKEN & G.E. SMAERS, *Veiligheid of vergelding? Een bezinning over aard en functie van het strafrecht in de postmoderne risicomaatschappij*, Deventer, 2003, pp. 57 - 78.

³³ Voorbeelden zijn het gelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het fair-play-beginsel.

³⁴ I. SAERENS (red.), M. GEERITS, et. al., *Handboek manifestaties en evenementen. Integrale veiligheid*, Aflevering 18 (december 2011), Brussel, hoofdstuk 1, pp. 14-18.

³⁵ Een openbare vergadering in een afgesloten en/of overdekte plaats kan nooit aan een voorafgaande toelating worden onderworpen, zelfs wanneer gevreesd wordt dat de openbare orde erdoor in het gedrang zou kunnen komen. Het verbieden van een openbare vergadering door de bestuurlijke overheid is enkel mogelijk indien dit de enige mogelijkheid is om de openbare orde te bewaren. Wanneer niet aan de elementaire voorwaarden (‘vreedzaam’ en ‘ongewapend’) om te vergaderen voldaan is, kan de vergadering het voorwerp uitmaken van beperkende maatregelen. Voorbeelden zijn een meldingsplicht en het opleggen van een sluitingsuur (I.SAERENS (red.), M. GEERITS, et. al., *op. cit.*, p. 15)

³⁶ Lid 3 van artikel 1 van de Wet van 15 juli 1960 op de zedelijke bescherming van de jeugd.

³⁷ Stadionverboden worden wel wettelijk geregeld door middel van de Voetbalwet.

systeem fel bekritiseerd door de Belgische Privacycommissie. Later werd dit systeem door diezelfde commissie alsnog bevonden als conform de privacywet. De Liga voor Mensenrechten is het daar evenwel niet mee eens. Volgens de Liga worden hiermee het vermoeden van onschuld, het recht op privacy, het gelijkheidsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel aangetast.³⁸

Fuifbezoekers, organisatoren en beleidsactoren werden hierover uitgebreid bevraagd. We gaan hierop verder in hoofdstuk III.

Aanbevelingen

Ook de Liga van Mensenrechten uitte al haar bezorgdheid over maatregelen die indruisen tegen hogere wetten en regels. Ze stelt dat er voorzichtig moet worden omgesprongen met het **evenwicht tussen veiligheid en het recht op vrije meningsuiting en vergadering**. Verschillende politiereglementen zorgen ervoor dat iedere gemeente op de eigen behoeften kan inspelen, maar dit zorgt soms voor rechtsongelijkheid en rechtsonzekerheid. **De maatregelen die in een politiereglement worden voorzien, mogen volgens de Liga niet verder gaan dan wat strikt noodzakelijk is om de openbare orde en veiligheid te garanderen.**³⁹

Beleidsactoren uit de focusgroep hebben de indruk dat regels en maatregelen vaak worden opgelegd om *“zicht te hebben op de dingen”*. Terwijl dit niet het doel mag zijn van wetten, regels of andere verplichtingen. Bovendien kan een te strikte regelgeving er net voor zorgen dat bepaald gedrag zich onder de radar of illegaliteit gaat voordoen. Zo zegt een beleidsactor m.b.t. het schenken van alcohol: *“En als je het helemaal sluitend maakt of gaat verbieden, dan verplaatst het drankgebruik en/of de -verkoop zich naar de buurt, of van de fuif of festivalterrein naar de nachtwinkel, of van de nachtwinkel naar de winkel overdag..., en dan is er natuurlijk helemaal geen (sociale) controle meer mogelijk”*. Bij de gesprekken met beleidsactoren was **consensus over het feit dat veel regels niet ‘sluitend’ zijn en dat met goede sensibilisering vaak meer kan worden bereikt**. Uit de enquêteresultaten blijkt bijvoorbeeld dat acht op tien organisatoren sowieso maatregelen neemt om te voldoen aan de wetgeving inzake het schenken van alcohol aan minderjarigen. Van diegenen die dat niet doen, zeggen de meesten dat het te veel werk is of dat ze niet weten hoe ze dit moeten aanpakken. Met de nodige informatie en ondersteuning zou deze groep zich wellicht ook in regel kunnen stellen.

Zowel de organisatoren als beleidsactoren hameren erop dat gemeenten zich meer bewust moeten zijn van de hoge kost die bepaalde verplichtingen met zich mee brengen. Denk hierbij aan de inzet van professionele security, iets wat volgens de beleidsactoren nooit structureel zou mogen worden verplicht voor alle organisatoren in de gemeente. Voor kleinere fuiven of fuiven waaraan geen grote risico's verbonden zijn, moet geen (professionele) security worden ingezet of kunnen vrijwilligers de boel in de gaten houden. Ook werd gesteld dat niet alle problemen kunnen worden voorkomen of opgelost met de inzet van security. **Deelnemers van de focusgroepen én enquêtes vinden het belangrijk dat de politie beschikbaar is om - indien nodig - een oogje in het zeil te houden rond het fuifterrein en dat deze tijdig optreedt wanneer er problemen zijn.** We gaan hierop uitgebreid verder in hoofdstuk III.

Organisatoren en beleidsactoren uit de focusgroepen kwamen tot volgende aanbevelingen:

Leg geen (extra) lokale verplichtingen op die niet noodzakelijk zijn, en zonder ze te motiveren

Deze aanbeveling houdt het evenredigheidsbeginsel en de motiveringsplicht in: maatregelen moeten steeds proportioneel zijn, ze moeten altijd in verhouding zijn tot het probleem dat zich stelt. Preventieve maatregelen mogen niet systematisch worden opgelegd zonder gegronde reden en motivering. Er moet een redelijk verband zijn tussen de genomen maatregelen en het onheil dat de burgemeester wil tegengaan. Ook moet op zoek worden gegaan naar een evenwicht tussen algemene maatregelen en tijdelijke maatregelen. Sommige problemen zijn erg concreet en doen zich tijdelijk voor, hiervoor hoeven geen permanente of structurele (preventieve) maatregelen worden opgelegd.

³⁸ http://www.bigbrotherawards.be/bestanden/uploads/BBA_2012_Blacklists_nl.pdf

³⁹ De Liga voor Mensenrechten, brochure: *Lokaal veiligheidsbeleid. Evaluatie, bedenkingen en aanbevelingen*, april 2006, pp. 7 - 8.

Maatregelen moeten op maat en haalbaar zijn, zonder te discrimineren

Alle organisatoren en fuifbezoekers moeten op een gelijkwaardige manier behandeld worden, zonder specifieke bevolkingsgroepen of organisatievormen te viseren. Anderzijds moeten verplichtingen ook op maat zijn. Voor kleinschalige fuiven zijn bijvoorbeeld niet dezelfde (veiligheids)maatregelen nodig als voor een megafuif (zoals bijvoorbeeld de verplichte inzet van professionele security).

Maak verplichtingen niet nodeloos ingewikkeld of omslachtig

Vermelde voorbeelden in de focusgroepen en enquêteresultaten zijn onder andere de verplichte en omslachtige leeftijdcontroles in functie van het schenken van alcohol aan minderjarigen, of te lange en uitgebreide formulieren om een fuif te melden.

We vullen de aanbevelingen die uit de focusgroepen kwamen aan met volgende adviezen:

Hou rekening met de hiërarchie van normen en de beginselen van goed bestuur (o.a. gelijkheid, proportionaliteit, redelijkheid en de motiveringsplicht)

Lokale beleidsmakers kunnen zich via de website van Fuifpunt laten inspireren om een positief fuifbeleid uit te bouwen. Je vindt er onder meer juridisch onderbouwde en op de principes van behoorlijk bestuur gebaseerde richtlijnen die kunnen helpen bij het correct invullen van de interpretatieruimte in de Vlaamse en federale wetgeving.⁴⁰ En zoals eerder vermeld, biedt de dienst Wetsmatiging van de Vlaamse overheid lokale besturen ondersteuning en informatie inzake administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsverbetering van de regelgeving.

De Vlaamse overheid kan gemeenten en steden stimuleren om de lokale regelgeving te inventariseren, te toetsen op juridische correctheid en waar mogelijk te vereenvoudigen

Lokale besturen worden direct geconfronteerd met klachten van ontevreden burgers over fuiven. Hier wordt niet zelden op gereageerd door bijkomende fuifreglementen en verplichtingen op te leggen (denk bijvoorbeeld aan de vaak opgelegde vergunning- en meldingsplicht, ook voor kleinschalige fuiven in gesloten ruimten). Deze reglementen vormen een extra belasting voor de organisatoren. Bovendien blijken sommige lokale regels in strijd met hogere normen. **Veel regelgeving waar organisatoren rekening mee moeten houden, is federale materie. Maar het toezicht van de toepassing ervan door lokale overheden, is een Vlaamse bevoegdheid.** De bovenvermelde onderzoeksresultaten en concrete voorbeelden tonen aan dat sommige lokale beleidsmakers zich meer bewust moeten zijn van de reeds op federaal niveau doorgevoerde wetsmatiging en administratieve vereenvoudiging ten gunste van het verenigingsleven (bijvoorbeeld de afgeschafte tapvergunning, de ruimte die de Wet op de private en bijzondere veiligheid laat om met vrijwilligers te werken,...) en de grenzen van de gemeentelijke autonomie ten aanzien van hogere regelgeving. **De Vlaamse overheid kan instrumenten aanreiken en promoten opdat gemeenten hun regelgeving met betrekking tot fuiven – die vaak binnen politiereglementen is vervat – kunnen evalueren en toetsen op juridische juistheid.** De dienst Wetsmatiging van de Vlaamse overheid biedt lokale besturen ondersteuning op vlak van administratieve vereenvoudiging en kwaliteitsverbetering van de regelgeving. We vragen om deze dienst en haar ondersteunings- en informatieaanbod actiever te promoten naar lokale besturen toe.

2.3.3 Sluitingsuren genereren problemen

Probleem

Opvallend is dat alle organisatoren en beleidsactoren uit de focusgroepen unaniem tot de conclusie kwamen dat een sluitingsuur meer na- dan voordelen heeft. Uit de enquêteresultaten bleek ook al dat sluitingsuren voor veel ongenoegen zorgen bij organisatoren omdat ze problemen genereren.

⁴⁰ Zie <http://www.fuifpunt.be/thema/fuifbeleid>. Je vindt hier de principes van een goed fuifbeleid, hoe je een éénloketsysteem uitbouwt, op welke manieren je als lokaal bestuur ondersteuning kan bieden aan fuiforganisatoren, en aanbevelingen voor een sterk preventief beleid. Daarnaast kan je inspiratie opdoen voor het uitwerken van een infrastructuurbeleid. Het vierde en laatste deel richt zich op de regelgeving met impact op het lokale niveau.

Een van de belangrijkste argumenten tegen een (te vroeg) sluitingsuur is dat **alle bezoekers gelijktijdig op straat terechtkomen, wat overlast veroorzaakt**. Een beleidsactor zei hierover: *‘Het maakt daarbij niet of het nu 1 of 5 uur is’*. Daarnaast creëer je door een te vroeg sluitingsuur ook een **gespannen sfeer omdat mensen nog in volle feeststemming verkeren en niet naar huis willen**.

Aanbevelingen

Wanneer de fuifzaal goed geïsoleerd is en dus zelf geen geluidsoverlast creëert, kan er volgens alle beleidsactoren uit de focusgroep **beter geen sluitingsuur** worden opgelegd. Mensen verlaten druppelsgewijs en op eigen initiatief de fuiflocatie. Als het laat, of beter gezegd ‘vroeg’ genoeg is, kunnen fuifgangers bovendien gebruik maken van het openbaar vervoer.

De meeste organisatoren sluiten zich hierbij aan of vinden dat een sluitingsuur in ieder geval voldoende laat moet zijn zodat de fuif kan uitdoven. Je mag een fuif in geen geval te abrupt laten stoppen, *“want dan is het gegarandeerd ambras”*. Maar ze voegen hieraan nog toe dat je dan wel **vooraf goed moet nadenken over het uitdoofscenario**: *‘Hoe pak je het precies aan?’; ‘Wanneer begin je af te bouwen?’; ‘Wanneer wil je dat iedereen effectief buiten is?’... Een ‘uitdoofscenario’ bij een sluitingsuur van bijvoorbeeld 3 uur of vroeger is volgens de meeste organisatoren moeilijk haalbaar omdat je dan al om 2 uur moet beginnen afbouwen, maar dan is er nog veel volk aanwezig op een fuif. Rond 4 à 5 uur stoppen is volgens hen meer realistisch, ze rekenen dan een uur om alles af te bouwen: tussen 3 en 4 uur stopt de bonnetjesverkoop, een half uur later de bar en ten slotte de muziek. Organisatoren wijzen erop dat de dj een belangrijke rol speelt, die moet immers weten hoe die de fuif kan laten uitbollen.*

Om geluidsoverlast tijdens de fuif te beperken adviseren enkele deelnemers (zowel organisatoren als beleidsactoren) om het **‘binnen-is-binnen-en-buiten-is-buiten-principe’** toe te passen. Gaan fuifbezoekers naar buiten, dan moeten ze opnieuw inkom betalen. **Om dit principe te kunnen toepassen, moet het fuifterrein wel voldoende groot zijn zodat een zone kan worden voorzien waar mensen mogen roken, een luchtje scheppen of even aan de muziek kunnen ontsnappen.**

Organisatoren geven aan dat fuiven laat op gang komen, soms begint de ambiance pas tegen middernacht. Om fuiven sneller op gang te brengen, **proberen sommige organisatoren mensen vroeger naar de fuif te lokken**. Ze geven bijvoorbeeld al vroeg op de avond een gratis vat of ze hanteren tot een bepaald uur een lagere inkomprijs. Dit is evenwel geen garantie opdat mensen weer vroeger vertrekken. Uit de eerder besproken cijfers bleek al dat jongeren vandaag langer op een fuif blijven dan tien jaar geleden.

2.3.4 Brandveiligheid: nood aan transparante, haalbare en uniforme richtlijnen en brandweer die meer proactief optreedt en minder rigide is

Probleem

In de probleemstelling met betrekking tot infrastructuur werden de normen en controles inzake brandveiligheid ook al als een probleem benoemd. De problematiek kwam vooral naar boven in de focusgesprekken, en niet in het minst in de focusgroep met beleidsactoren. In de open antwoordmogelijkheden van de enquêtes worden door beleidsactoren en organisatoren ongeveer dezelfde knelpunten toegelicht door de respondenten. Er is sprake van **willekeur en eisen waaraan organisatoren en zaaleigenaren moeten voldoen, verschillen per gemeente of regio. Zelfs het brandweerpersoneel binnen eenzelfde lokale context zou niet op een eenduidige wijze controleren en beoordelen**. We citeren een beleidsactor: *“Er is heel veel wetgeving maar tegelijk ook weinig kader (...) eigenlijk is alles afhankelijk van de mens die je voor je hebt zitten.”*

Volgens beleidsactoren en organisatoren uit de focusgroepen is de brandweer **overdreven streng** waardoor te veel initiatieven of fuifruimten (last minute) worden afgekeurd. Opvallend is dat veel organisatoren, maar ook beleidsactoren, aangeven dat de brandweer **enkele uren voor de aanvang van een fuif nieuwe eisen** stelt waaraan men soms niet meer op tijd kan voldoen. **Mensen weten niet wat te verwachten**. Uit de bevraging van organisatoren blijkt nochtans dat zij echt hun best willen doen om de veiligheid te garanderen. Dit is ook de ervaring die de beleidsactoren hebben.

In de focusgroepen werd aangekaart dat van de brandweer **vaak enkel een negatief advies komt zonder meer**, terwijl ze mee zou moeten nadenken over hoe de ‘nee’ een ‘oké’ kan worden. Bovendien gaat het dikwijls om

minimale ingrepen die de brandveiligheid naar een aanvaardbaar niveau zouden kunnen tillen, aldus verschillende beleidsactoren en organisatoren.

Er wordt ook geklaagd over het maximum aantal toegelaten personen per m². Op veel plaatsen is de brandweer zeer streng: zalen zijn soms maar half gevuld. Het maximaal aantal toegelaten personen wordt door de brandweer vastgelegd op basis van de beschikbare oppervlakte en van het aantal en de breedte van de nooduitgangen. Voor het criterium oppervlakte worden blijkbaar erg verschillende richtwaarden gehanteerd. Uit een vraag aan de beleidsactoren (in de focusgroep en online enquête) blijkt dat het maximum aantal toegelaten personen per vierkante meter netto beschikbare oppervlakte varieert van een tot vier.

Opmerkelijk is dat enkele organisatoren van kleinere fuiven meegeven dat ze ervaren dat de brandweer en lokale overheid meer aandacht hebben voor de brandveiligheid op grotere evenementen.

Aanbevelingen

De brandweer kan zich minder rigide opstellen en meer (pro)actief ondersteunen.

Mensen moeten op tijd weten welke voorzorgsmaatregelen ze dienen te nemen. Dit moet voorkomen dat ze kort voor de aanvang van hun evenement voor verrassingen komen te staan. Last-minute controles waarbij zaken alsnog worden afgekeurd of bijkomende eisen worden gesteld, moeten vermeden worden. De deelnemers uit de focusgroepen denken dat dit kan door – afhankelijk van de grootte en de risico's die aan een fuif (locatie) verbonden zijn – ruim op voorhand samen te zitten met de nodige veiligheidsdiensten en andere betrokken instanties. Daarbij moeten duidelijke afspraken gemaakt worden die iedereen kan nakomen. De brandweer moet dus op zo'n overleg zelf ook duidelijk kunnen communiceren over wat al dan niet mogelijk is en wat ze van organisatoren verwacht.

Er werd gepleit voor de ontwikkeling op bovenlokaal niveau van een voor alle gemeenten uniform, transparant en haalbaar richtlijnenkader inzake brandveiligheid (enkele uitspraken: “geen ruimte voor interpretatie” en “less is more”). Dit richtlijnenkader moet bovendien rekening houden met de diversiteit van ruimten waar gefuifd wordt: grote ruimten, kleinere zalen, tenten en andere occasionele fuifinfrastructuur.

Organisatoren hameren erop dat dit richtlijnenkader redelijk en voldoende flexibel moet zijn zodat het voor iedereen haalbaar is. Niet alle organisatoren zijn voorstander van strikte en algemeen geldende normen. Ze vrezen immers dat de strengste lokale regels hierbij misschien de norm worden, waardoor iedereen nog slechter af is.

2.3.5 SABAM en de billijke vergoeding

Problemen

Enquêteresultaten

SABAM: De enquêteresultaten tonen dat 35.7% van de respondenten, ofwel 138 organisatoren, recentelijk problemen kende met SABAM. Van de organisatoren die problemen hadden zegt de helft dat ze rechten moesten betalen voor niet-beschermde muziek. Drie op de tien gaf aan dat SABAM een te hoge gemiddelde inkomprijs berekende en ongeveer evenveel organisatoren zegden dat SABAM een te grote oppervlakte aanrekende. Daarnaast werden in de enquêteresultaten bij de open antwoordmogelijkheid nog volgende problemen vermeld: ‘slechte of geen communicatie (bv. betreffende dubbele, foute of geen facturen,...)’; ‘trage en onzorgvuldige werking: “SABAM was te laat met onze rekening maar wij werden er wel de dupe van doordat we een boete moesten betalen wegens het te laat te betalen”’; ‘SABAM legt onterecht boetes op wegens niet betaald te hebben terwijl dit al lang in orde gebracht was’, ‘sterk wisselende en onduidelijke (berekening van) te betalen bedragen en toepassing van tarieven’, ‘speellijsten aanleveren is niet evident’.

De billijke vergoeding: Twee op de tien organisatoren (80 van 386 organisatoren) kenden recentelijk problemen met de billijke vergoeding. Drie op de tien organisatoren die problemen hadden, geven aan dat klachten over een verkeerde factuur niet of erg laat opgevolgd worden. Maar ook dat er controle kwam terwijl de zaaluitbater al een ‘jaartarief dans’ betaalde, werd door ruim twee op de tien respondenten aangegeven. Bijna twee op de tien gaf aan dat het probleem het aankrijgen van een dubbele factuur was. De problemen ‘Er kwam een factuur terwijl de

zaaluitbater een jaartarief dans betaalde' en 'Het terugstorten van een te hoog bedrag gebeurde niet of erg laat', werd respectievelijk door 17.7% en 11.4% van de organisatoren (die recentelijk problemen hadden) aangeduid. Verder was het, net zoals bij de vraag over SABAM, opvallend dat de open antwoordmogelijkheid veelvuldig gebruikt werd. Hierin werden nog volgende problemen omschreven: 'beschuldiging niet betaald te hebben terwijl dit al lang in orde gebracht was', 'er werd onterecht een bedrag aangerekend voor live optredens', 'de oppervlakte wordt bij controles groter opgemeten', 'zeer kwistig met boetes', 'zeer enge interpretatie tarieven', 'facturen die niet of te laat toekomen (met aanmaningen/boetes voor de aanvrager als gevolg)'.

Focusgesprekken

Ook tijdens de focusgesprekken met organisatoren worden problemen met SABAM en de billijke vergoeding aangekaart. **Organisatoren vinden de aangifte- en facturatiesystemen van zowel SABAM als de billijke vergoeding niet transparant genoeg.** Deelnemers vinden de tarieven hoog en ze worden bepaald door veel parameters. Zeker over de tarieven van SABAM werd dat gezegd. Organisatoren willen bijgevolg graag weten of hun centen wel netjes verdeeld worden onder de artiesten, en hoe dat precies gebeurt. Daarnaast hebben organisatoren het **gevoel dat ze zelf altijd zeer goed moeten controleren of de facturen wel correct zijn. Verschillende organisatoren hebben ervaring met foutieve facturen.**

Organisatoren vinden de **online berekeningssystemen en aangifteformulieren voor zowel SABAM (via e-licensing) als de billijke vergoeding veel te ingewikkeld. Ze vragen zich vaak af of ze niet te veel betalen en hoe je er nu zeker van kan zijn dat de prijs correct is.** Als je overweegt om een fuif te organiseren - ook al weet je nog niet precies wanneer, of in welke zaal - en je wil vooraf toch al eens berekenen hoeveel je ongeveer aan SABAM of de billijke vergoeding zal moeten betalen, dan moet je op de betrokken websites ook altijd alle vragen (kunnen) invullen, zoals bij een echte aangifte (o.m. welke zaal, datum, contactpersoon, enz.). Als je deze niet allemaal, of correct, invult geraak je niet verder in de tools. Organisatoren vinden dat vervelend.

Organisatoren moeten **speellijsten** doorgegeven aan SABAM met alle nummers die op de fuif werden gedraaid. De organisatoren geven aan dat dit **erg omslachtig of niet altijd evident is, zeker als er verschillende dj's hebben gedraaid.**

Organisatoren vinden dat je erg snel een boete oploopt, zowel bij SABAM als de beheersmaatschappijen die de billijke vergoeding innen. Deze zijn volgens de organisatoren vaak niet terecht of de bedragen zijn "belachelijk hoog". In de focusgesprekken met organisatoren en ook in de enquêtes worden een aantal absurde voorvallen beschreven (denk aan de boete omwille van dansende kindjes op een eetfestijn). De deelnemers zeggen nochtans dat ze bij de organisatie van een fuif zo snel mogelijk de aangiften m.b.t. auteursrechten in orde maken en nadien ook de facturen betalen, zodat ze daar alvast vanaf zijn.

Als er al fouten worden gemaakt door organisatoren, dan komt dit volgens hen niet omdat ze onvoldoende bereid zijn om zich in regel te stellen, maar omdat alles zo ingewikkeld en weinig transparant is. Niet alle organisatoren lijken te weten wanneer en voor wat ze precies de billijke vergoeding moeten betalen.

Aanbevelingen

SABAM en de beheersmaatschappijen die instaan voor de inning van de billijke vergoeding moeten zich **klantvriendelijker** opstellen. Ze moeten op een meer **transparante en duidelijke manier communiceren over tarieven en facturen** en een **redelijke controle- en sanctiepolitiek** hanteren.

Organisatoren vinden de **bestaande online tariefsimulatoren en aangifteformulieren niet gebruiksvriendelijk: ze zijn omslachtig en ingewikkeld.** Organisatoren uit de focusgroepen vragen **dat een onafhankelijke instantie - zoals de overheid - duidelijke en gebruiksvriendelijke tariefsimulatoren voorziet voor zowel SABAM als de billijke vergoeding. Ook de aangiften moeten veel eenvoudiger kunnen gebeuren.**

Omdat de aangiften erg omslachtig zijn, en omdat twee keer ongeveer dezelfde gegevens moeten worden ingevuld, zouden organisatoren het erg handig vinden wanneer **SABAM en de billijke vergoeding met één en hetzelfde aangifteformulier** in orde zou kunnen worden gebracht.

Organisatoren vragen zich af welke zin **speellijsten** hebben en of die effectief grondig worden gecontroleerd om het geïnde geld correct te kunnen verdelen onder de rechthebbenden. Veel organisatoren lijsten de gespeelde nummers

immers niet naar behoren op of doen het helemaal niet omdat het niet haalbaar is. Enkele deelnemers hebben ook al ondervonden dat, wanneer je de lijst niet opstuurt, SABAM hier niet meer naar vraagt. Als de lijsten niet gebruikt worden voor de verdeling van de auteursrechten, kunnen ze evengoed worden afgeschaft, aldus de organisatoren.

Organisatoren zeggen nog dat ze het erg appreciëren dat **sommige gemeenten en andere zaaleigenaars voor hun infrastructuur al de billijke vergoeding betalen**, ook al wordt dat bedrag verrekend in de huurprijs. **Het betekent immers een kopzorg minder.**

2.3.6 Nieuwe geluidsnormen

Problemen

Om de risico's op gehoorschade te beperken, worden fuiven en alle andere elektronisch versterkte muziekevenementen vanaf 1 januari 2013 aan de nieuwe geluidsnormen onderworpen. Over de haalbaarheid en financiële gevolgen ervan klonk in de focusgroepen heel wat bezorgdheid. **Organisatoren en ook bijna alle beleidsactoren uit de focusgroep gaven bovendien aan dat het lokale niveau hierop niet is voorbereid en over te beperkte kennis van de materie beschikt.**

Daarnaast uitten organisatoren én beleidsactoren **de vrees dat gemeenten niet op de juiste manier gaan controleren en dat de interpretatie of toepassing van de regelgeving overal weer anders zal gebeuren**. Dat is een probleem, zeker omdat je bij een overtreding strafrechtelijk kan worden vervolgd. Zo vertelde een erg bezorgde jeugdconsulente in de focusgroep dat in de stad waar ze werkt de politie al voorstelde om voor alle evenementen maar met 1 geluidsnorm te werken. De norm die de politie wilde hanteren was bovendien **veel strenger dan wat de nieuwe regelgeving toelaat**.

Deze uitspraken waren vrij onrustwekkend aangezien de nieuwe regelgeving enkele maanden later al in voege trad.

Aanbevelingen

Beleidsactoren hopen dat de aanpak van de nieuwe geluidsnormen in de gemeenten en steden een **geïntegreerd verhaal** wordt waarbij alle relevante diensten en actoren worden betrokken.

Lokale besturen moeten **actief en voldoende geïnformeerd** worden opdat ze **de nieuwe regelgeving correct interpreteren en toepassen**. De nieuwe regelgeving voorziet in drie geluidscategorieën en koppelt daaraan verschillende te nemen maatregelen. Het moet organisatoren in de mate van het mogelijke toegelaten zijn en mogelijk gemaakt worden om te kiezen voor de geluidscategorie die het meest geschikt is voor hun evenement.

Organisatoren willen voldoende en op tijd geïnformeerd worden. Ze vinden dat **lokale besturen gestimuleerd moeten worden om organisatoren te ondersteunen**, zowel op inhoudelijk als materieel vlak, zodat iedereen kan voldoen aan de nieuw regelgeving.

2.4 Inspraak en betrokkenheid van organisatoren bij het lokaal beleid rond fuiven

Probleem

Organisatoren geven aan dat ze betrokken willen worden bij het lokaal beleid, maar dat dat niet of onvoldoende gebeurt. Ruim vier op de tien organisatoren gaven in de online bevraging aan eerder beperkte inspraak te hebben in het gemeentelijke fuifbeleid. Volgens bijna twee op de tien is er zelfs geen inspraak. Zes op de tien gaven aan dat regelmatig overleg over het fuifbeleid in de gemeente eerder beperkt tot afwezig is. De communicatie met andere gemeentelijke diensten voor een concreet evenement is volgens de helft van de organisatoren eveneens eerder beperkt tot afwezig. 44.6% zegt dat de communicatie met veiligheidsdiensten voor een concreet evenement voldoende is. Ook de beleidsactoren geven aan dat er op vlak van inspraak en participatie een probleem is. Inspraak gebeurt volgens de deelnemers van de enquêtes en focusgroepen vooral via de jeugdraad en fuif- of feestcomités. Maar enkele organisatoren uit de focusgroepen hebben het gevoel dat de stem van de jeugdraad genegeerd wordt: *“ook als de gemeente jongeren expliciet vraagt om rond een bepaald thema advies te geven, gebeurt er vaak niets mee”*, aldus deze organisatoren. Ze vinden dit erg frustrerend en laken daarbij dat niet of onvoldoende gemotiveerd wordt waarom adviezen niet gevolgd worden.

Aanbevelingen

Deelnemers, zowel organisatoren als beleidsactoren, vinden het zeer belangrijk dat organisatoren, en jongeren in het algemeen, betrokken worden bij het beleid en dat er naar hen geluisterd wordt. Jongeren moeten als ‘ervaringsdeskundigen’ worden gehoord.

Van lokale besturen wordt verwacht dat ze **motiveren** waarom een advies niet wordt gevolgd. Daarnaast zeggen enkele organisatoren uit de focusgroepen dat ze van een **schepen van jeugd** verlangen **dat die zich daadkrachtig durft opstellen** en opkomt voor de belangen, noden en wensen van jongeren in de gemeente.

2.5 Perceptie over fuiven en organisatoren bij veiligheidsdiensten en lokale beleidsmakers

Probleem

Eerder werd al aangekaart dat veel organisatoren en beleidsactoren ervaren dat de **brandweer vaak overdreven streng en rigide** is en dat er nood is aan **transparante, haalbare en uniforme richtlijnen op vlak van brandveiligheid**.

In de onlinebevraging en de focusgroepen klonk veel minder ongenoegen over het **optreden van de politie**. Een paar keer klaagden respondenten (zowel organisatoren als fuifgangers) dat de politie soms te laat optrad of te weinig tactvol is. Verschillende organisatoren en beleidsactoren zijn ook erg **positief over het contact en de samenwerking tussen de politie, jonge organisatoren en fuifbezoekers**. Sommige beleidsactoren merken een duidelijke evolutie op in de houding van de politie. Volgens hen staat die meer dan vroeger open voor dialoog. Toch wordt ook aangegeven dat er plaatsen zijn waar de politie vooral repressief optreedt en niet bereid is te luisteren of samen naar een oplossing te zoeken. Op sommige plaatsen is er volgens respondenten een **probleem op vlak van samenwerking tussen, en afstemming van de interne (veiligheids)diensten**.

Verschillende organisatoren kaarten in de focusgroepen en de open antwoordmogelijkheden in de enquêtes aan dat er nogal wat **willekeur** is in het opleggen van verplichtingen door lokale besturen en veiligheidsdiensten. Ze ervaren dat regels niet voor iedereen gelden of dat men **strenger is voor jonge organisatoren**. Het gaat onder meer over sluitingsuren, verhuurreglementen, de toelating voor het schenken van sterke drank (cocktails) en brandweernormen. Op enkele van deze voorbeelden komen we verder in de tekst nog terug. Een aantal organisatoren en beleidsactoren is ervan overtuigd dat deze strengere aanpak te maken heeft met een **negatieve perceptie ten aanzien van jongeren en fuiven vanuit het beleid en veiligheidsdiensten**.

Aanbevelingen

De organisatoren geven mee **dat ze er meestal alles aan doen om te voorkomen dat er dingen misgaan**. Toch gaan **sommige veiligheidsdiensten en/of lokale beleidsmakers er blijkbaar vanuit dat dit niet zo is**. Zowel beleidsactoren als organisatoren uit de focusgroepen hameren erop dat **regels voor iedereen op dezelfde manier** moeten worden toegepast (weliswaar op maat, maar zonder te discrimineren): dus bijvoorbeeld geen later sluitingsuur, enkel voor het feest van de burgemeester of strengere normen en controles, alleen voor jeugdinitiatieven. **Organisatoren vragen lokale besturen en veiligheidsdiensten meer vertrouwen in hun capaciteiten en goede intenties**. Ze verwachten **ondersteuning in de organisatie van hun initiatieven en geen enge focus op repressief en controlerend handelen**.

Organisatoren mogen zeker geattendeerd worden op hun verantwoordelijkheid. Deze mag evenwel niet alleen bij hen liggen. **Veiligheid is immers een gedeelde verantwoordelijkheid die bij de juiste personen hoort te zitten**.

In de focusgroepen werd gehamerd op het **belang van overleg en dialoog** tussen de gemeente, organisatoren, brandweer en andere veiligheidsdiensten. Daarbij is **interne afstemming en samenwerking van (veiligheids)diensten de basis voor al het verdere overleg**.

2.6 (Negatieve) perceptie bij buurtbewoners en hoe er als beleid en organisator mee om te gaan

Uit de onlinebevraging van organisatoren blijkt dat 74.4% van de respondenten ‘meestal of altijd’ maatregelen neemt om buurtbewoners in te lichten over de fuiven die ze organiseren. Bijna twee op de tien (17.6%) zeggen ‘soms’ actie te ondernemen. Slechts 4.8% procent van de respondenten zegt dat ze dit nooit doen.

Problemen

Ongeveer acht op de tien organisatoren (78.2%) kregen bij het organiseren van fuiven wel eens klachten van buurtbewoners. Sinds het rookverbod – waardoor fuifbezoekers buiten moeten roken – zou het probleem volgens verschillende deelnemers uit de focusgroepen nog zijn toegenomen. **Sommige buurtbewoners blijven systematisch klagen.** De intolerantie t.a.v. fuiven is herkenbaar voor veel organisatoren en beleidsactoren.

“De macht van de klacht”

De beleidsactoren geven aan dat **klagen vandaag makkelijker is dan ooit te voren**: via een mailtje “– met het voltallige schepencollege in cc –” worden klachten en frustraties geuit. Verschillende jeugdconsulenten zeggen dat ze ervaren dat mensen minder verdraagzaam zijn, ook het *not in my back yard*-syndroom wordt door hen vernoemd. In de verschillende focusgroepen werd gezegd dat **hardnekkige klagers, de hardste roepers, of actoren met een zekere politieke invloed, soms onterecht hun gelijk halen.** Een beleidsactor noemt dit “*de macht van de klacht*”.

Aanbevelingen

De meeste fuiforganisatoren leveren op eigen initiatief inspanningen om de relatie met de buurtbewoners positief te houden. Communicatie en overleg zijn volgens hen essentieel. Ook de beleidsactoren geven aan dat jongeren op dit vlak veel moeite doen en hameren op het belang van overleg. **Verschillende deelnemers hebben ervaren dat dit echt helpt en dat mensen hierdoor positiever staan tegenover initiatieven.**

Beleidsactoren geven aan dat de gemeente een belangrijke rol kan spelen door alle betrokkenen samen te brengen en dialoog te creëren. **Wanneer relaties verzuurd zijn, kan de gemeente als bemiddelaar optreden en actief naar een oplossing helpen zoeken waarbij alle partijen zich zo goed mogelijk kunnen vinden.**

Beleidsactoren en organisatoren vinden het belangrijk dat de gemeente openlijk durft kiezen voor jongeren. **Beleidsactoren zeggen dat gemeenten moeten duidelijk maken dat fuiven belangrijk zijn voor jonge mensen en dat ze daar ruimte voor wil bieden.** We citeren een jeugdconsulent: “*Ze moet een statement durven maken en zeggen: ‘Kijk, er is hier een fuifzaal en die blijft’.*” Er moet naar mensen worden geluisterd, maar ook de beleidsactoren vinden dat men niet aan iedere (ongegronde) klacht of vrees zomaar tegemoet mag willen komen. **Dat niet eenzijdig de kant van de klager wordt gekozen, wordt erg geapprecieerd door organisatoren en als een sterk signaal beschouwd.** De gemeente geeft zo het signaal dat je wat meer naar mekaar moet luisteren en toleranter zijn. Het is eveneens enorm belangrijk dat **keuzes en beslissingen voldoende gemotiveerd en gecommuniceerd worden.** Dit zorgt voor meer begrip en gedragenheid bij alle betrokken partijen.

Wanneer er directe omwonenden zijn, wordt aanbevolen om te **investeren in rookruimten** (zie ook aanbevelingen rond infrastructuur).

2.7 Professionele security: hoge prijzen en bedenkelijke kwaliteit van (sommige) firma’s

Problemen

Er werd al vermeld dat **verplichtingen vanuit de gemeente omtrent de inzet van professionele security** soms onnodig of niet op maat zijn. Maar veel organisatoren geven zelf aan dat ze het belangrijk vinden om professionals te kunnen inzetten. **De prijs en beschikbaarheid van professionele security zijn evenwel knelpunten. Daarnaast bieden de firma’s ook lang niet dezelfde kwaliteit, en soms dagen ze zelfs niet op.** Sinds een jaar of twee worden

professionele bewakingsdiensten onderworpen aan strengere verplichtingen. Maar sinds dan zijn problemen volgens een aantal organisatoren enkel toegenomen: veel firma's houden ermee op en prijzen schieten de hoogte in. Sommige organisatoren merken zelfs op dat door deze problemen meer security 'in het zwart' wordt inzet.⁴¹

Aanbevelingen

Als het mogelijk en aangewezen is om met vrijwilligers te werken, dan moet dat kunnen. Verschillende steden en gemeenten voorzien trouwens al in opleidingen tot fuifbuddy of -coach. De organisatoren zijn het erover eens dat – zeker wanneer de inzet van professionals verplicht wordt, of als het fuifklimaat in de regio overlastgevoelig is – een **financiële tussenkomst vanuit de gemeente erg wenselijk is voor niet-commerciële initiatieven.** Als bepaalde fuiflocaties, steden of regio's te kampen hebben met amokmakers of andere problemen, dan los je dat niet (enkel) op door security op te leggen. Het is de plicht van **de politie** om extra maatregelen te nemen, ter ondersteuning van organisatoren en bescherming van fuifbezoekers.

Organisatoren begrijpen niet hoe het mogelijk is dat de kwaliteit en prijzen van erkende firma's zo verschillend kunnen zijn. Er moeten door de wetgever meer of betere maatregelen worden genomen om **woekerprijzen en wanpraktijken in de bewakingssector te bestrijden en voorkomen.**

2.8 Affiches en flyers: weinig plakplaatsen en veel en verschillende lokale regels

Organisatoren maken veel gebruik van digitale mogelijkheden om hun fuiven te promoten. Maar uit de focusgesprekken blijkt dat affiches en flyers nog steeds erg populair zijn als promotiemiddel. Dit stemt overeen met wat fuifbezoekers aanduiden als de belangrijkste informatiebronnen over fuiven: 88.2% van hen duidde sociale media aan als één van de twee belangrijkste informatiekanalen. Net iets minder jongeren (85.3%) duidden het antwoord 'via vrienden' aan. Maar ook via affiches (61.3%) en strooibriefjes of flyers (46.6%) komen veel jongeren te weten waar ze terecht kunnen voor een fuif.

Vooraf bij grotere fuiven en evenementen wordt flink geïnvesteerd in affiches en flyers. Heel het 'plakgebeuren' blijkt een belangrijk aspect van de organisatie van vele fuiven.

Problemen

Veel organisatoren klagen aan dat er **te weinig plakplaatsen** voorhanden zijn in de gemeente. Soms zijn ze er wel, maar zijn ze niet nuttig omdat niemand ze ziet.

Lokale reglementen rond affiches plakken, borden plaatsen en flyereren zijn erg verschillend. We citeren een organisator: *"Het is in elke gemeente anders: in de ene gemeente mag je plakken of bordjes plaatsen, in de andere niet, en in weer een andere mits een vergunning en enkel op bepaalde plaatsen, soms mag het ook enkel tegen betaling... Dat moet je dus allemaal maar weten."*

Op sommige plaatsen mogen organisatoren uit andere gemeenten niet flyereren, geen borden plaatsen of geen gebruik maken van plakplaatsen. Organisatoren vinden dat erg, hun wervingsgebied behelst vaak vele (buurt)gemeenten. Dat is logisch, bijna alle fuifbezoekers gaven in de online bevraging ook al aan dat ze gaan fuiven buiten de gemeente. Meer dan de helft gaat zelfs verder dan de buurgemeenten.

Enkele organisatoren ondervinden dat affiches worden overplakt door professionele plakkers: *"(...) ze overplakken alles. Je besteedt dan honderden euro's aan promomateriaal dat welgeteld twee uur zichtbaar is."*

Aanbevelingen

Investeer als gemeente in plakzuilen en zet die op goed zichtbare plaatsen, zoals invalswegen, voor organisaties uit het verenigingsleven. Ook niet-commerciële organisatoren van buiten de gemeente moeten hiervan gebruik kunnen maken.

⁴¹ Zie Rondzendbrief SPV05 van 1 maart 2011 betreffende bewaking in het uitgangleven.

Meer afstemming tussen de lokale reglementen is wenselijk. Het is nu veel te moeilijk om te weten waar je overal mag plakken, borden plaatsens en/of flyerens, en onder welke voorwaarden.

Beschikbare en transparante informatie over de lokale plakreglementen en -plaatsens, liefst gebundeld per regio, is erg welkom

III. ORGANISATOREN, BELEIDSACTOREN EN FUIFBEZOEKERS OVER GEWELD OP FUIVEN, DE INZET VAN POLITIE, IDENTITEITSCONTROLES EN ZWARTE LIJSTEN

In 2010 en 2011 kwam de "Colruytbende van Zelzate" verschillende keren aan bod in krantenartikelen en televisiereportages. Deze bende zorgde voor buurtcriminaliteit en maakte fuiven onveilig in heel de regio Meetjesland. De regio rond Kortrijk en de zone Westkust hadden dan weer te kampen met een aantal amokmakers uit Noord-Frankrijk. De discussie rond de aanpak van geweld op fuiven laaide toen erg op, ook in de media. Daarom werd aan fuiforganisatoren en -bezoekers gevraagd of ze vaak geconfronteerd worden met vechtpartijen of relschoppers. Aan de beleidsactoren werd ook gevraagd of ze de indruk hadden dat geweld op fuiven de laatste jaren al dan niet is toegenomen. Daarnaast werd de respondenten van de enquêtes en deelnemers van de focusgesprekken gevraagd hoe ze denken over politionele inzet op fuiven, identiteitscontroles en zwarte lijsten.

1 Gepercipieerd voorkomen van geweld op fuiven bij fuifbezoekers, organisatoren en beleidsactoren

Fuifbezoekers

Vechtpartijen komen volgens de helft van de jongeren (49.5%) af en toe voor. Volgens 23.2% gebeurt dit vaak, 8.3% zegt dat het meestal voorvalt en 19% geeft aan dit zelden mee te maken op fuiven. Volgens de respondenten is het voorkomen van vechtpartijen dus eerder beperkt. Maar uit de enquêteresultaten blijkt wel dat het gepercipieerd voorkomen van vechtpartijen bij fuifbezoekers gestegen is in vergelijking met tien jaar geleden. De percentages waren toen: 43.5% (af en toe), 12.8% (vaak), 5.3% (meestal), 38.3% (zelden of nooit).⁴²

Organisatoren

Slechts ongeveer één op de tien organisatoren is nog nooit geconfronteerd met relschoppers op fuiven die zij organiseerden. Maar meer dan de helft zegt evenwel dat dit 'soms' gebeurde. Ongeveer twee op de tien zeggen dan weer dat het 'regelmatig' voorkomt. 13.1% geeft aan dat er 'bijna altijd' een confrontatie is met relschoppers. De percentages zijn erg gelijkend met die van de fuifbezoekers betreffende het gepercipieerd voorkomen van vechtpartijen op fuiven.

De organisatoren uit de focusgroepen gaven aan dat ze tot nu toe weinig problemen kenden met amokmakers. Toch is duidelijk dat de meeste fuiforganisatoren heel veel aandacht hebben voor de problematiek en dat ze allerhande voorzorgsmaatregelen nemen om problemen te voorkomen of in te perken. Uit het onderzoek bleek ook al dat de inzet van professionele security voor veel organisatoren een van de grootste happen uit hun budget vormt.

Beleidsactoren

Bijna drie kwart van de respondenten (73.8%) geeft aan dat de gemeente waarin hij of zij werkt of actief is, af en toe te maken krijgt met relschoppers. Ruim één op de tien beleidsactoren geeft aan zelden of nooit te maken te krijgen met relschoppers op fuiven. 18.3% geeft als antwoord regelmatig en 1.3% geeft aan bijna op alle fuiven te maken te krijgen met relschoppers.

⁴² I. HUYBREGTS en N. VETTENBURG, *op. cit.*, p. 71.

De beleidsactoren uit de focusgroep hadden niet echt de indruk dat geweld op fuiven de laatste jaren is toegenomen. **Ze denken dat de perceptie hierover negatief beïnvloed wordt door de (sociale) media.** Ze verwijzen daarbij naar de eerder vermelde voorvallen en de aandacht die daar naartoe ging in de pers en andere media.

De beleidsactoren minimaliseren de problematiek in geen geval en weten dat er in bepaalde regio's meer tot veel problemen zijn of waren. Maar toch denken de beleidsactoren uit de focusgroep dat het globaal gezien in Vlaanderen nogal meevalt met geweld op fuiven.

2 Organisatoren en fuifbezoekers over de noodzaak van politionele aanwezigheid en security op fuiven

Zeker omdat security zo duur is, en omdat er klachten zijn over de kwaliteit van firma's, opperden sommige organisatoren in de focusgroep dat de politie vaker moet worden kunnen ingezet op (risico)fuiven. Maar lang niet iedereen vindt dat politie permanent aanwezig moet zijn op fuiven, dit bleek ook uit de online bevraging van organisatoren en fuifbezoekers.

Uit de enquêtes blijkt dat zes op de tien fuiforganisatoren vinden dat politionele aanwezigheid niet noodzakelijk is voor de veiligheid op een fuif, negen op de tien vinden evenwel dat de politie in sommige gevallen wel nodig is. Uit de online bevraging bleek dat drie op tien fuivers de aanwezigheid van politie noodzakelijk vinden voor de veiligheid, maar in de open antwoordmogelijkheid werd ook aangegeven dat politie er enkel aan te pas moet komen wanneer er iets op til is of aan het gebeuren is. Acht op de tien fuifbezoekers denken wel dat security noodzakelijk is voor de veiligheid. Ze zien dit als een instantie die permanent en preventief aanwezig moet zijn op de fuif. Ook 65.5% van de organisatoren geeft aan liever zelf security te organiseren. Maar als het nodig is, moeten ze een beroep kunnen doen op de politie.

De meerderheid van de organisatoren, 56.5%, geeft in de online enquête aan dat de politie een extra oogje in het zeil houdt als ze erom vragen. Bij ongeveer drie op de tien respondenten doet de politie dit '(vrijwel) altijd' en bij ongeveer een kwart doet ze het 'soms'. Twee organisatoren (0.6% van de respondenten) zeggen dat de politie dat alleen tegen betaling doet. Een andere grote groep organisatoren (36%) zegt hierom nog nooit vooraf gevraagd te hebben.

Zoals eerder vermeld, klinkt relatief weinig ongenoegen over de politie. Die zou tegenwoordig meer openstaan voor samenwerking en dialoog. Maar een aantal fuifbezoekers, organisatoren en beleidsactoren moest toch van het hart dat de politie niet altijd de beste aanpak hanteert ('te repressief', 'hardhandig', 'weinig tactvol', ...). Verschillende fuiforganisatoren en fuifbezoekers verwachten ook dat de politie sneller komt opdagen dan nu soms het geval is. Daarnaast zeggen sommige organisatoren dat de aanwezigheid van politie, zeker wanneer er niets aan de hand is, de sfeer niet ten goede komt.

Van politie en professionele security wordt een **humane aanpak** verwacht **met respect voor organisatoren en fuifgangers**. Vooral bij bepaalde securityfirma's of -personeel lijkt dit een pijnpunt. Vaak werd opgemerkt dat de security bijvoorbeeld zelf agressief is of niet (op de juiste manier) ingrijpt en zelfs agressie uitlokt.

3 Over identiteitskaartcontroles en zwarte lijsten

Naast de toepassing van gemeentelijke administratieve sancties (GAS) en politieverordeningen, gingen – naar aanleiding van plaatselijke problemen – stemmen op om nog meer drastische ingrepen toe te passen om relschoppers en andere vormen van 'overlast' tegen te gaan. In de pers lazen we de voorbije jaren over systematische toegangscontroles op fuiven, zwarte lijsten en fuifverboden. Bij deze praktijken kunnen vragen gesteld worden over de juridische grond ervan. Zo zijn er heel wat onduidelijkheden over grondrechten zoals het recht op privacy en de antidiscriminatiewet. Zoals eerder vermeld, ontbreekt vooralsnog een wettelijk kader voor het invoeren van toegangsverboden op fuiven.

Aan fuifbezoekers en organisatoren werd gevraagd wat ze van zulke maatregelen vinden. In de vraagstelling werd verduidelijkt dat het (identiteitskaart)controles betreft in functie van de veiligheid en het buitenhouden van

relshoppers. Aan de beleidsactoren werden drie vragen rond controle-instrumenten gesteld: ‘Werkt men in de gemeente bij de ingang van fuiven met elektronische lezers om identiteitskaarten te screenen?’, ‘Worden er zwarte lijsten met gegevens over relshoppers aangemaakt?’ en ‘Heeft de gemeente in de buurt van fuiflocaties camera’s voorzien?’. In de focusgroep gingen de beleidsactoren dieper in op het onderwerp.

3.1 Organisatoren en fuifbezoekers over identiteitskaartcontroles en zwarte lijsten

Identiteitskaartcontroles

61.1% van de fuiforganisatoren en 56% van de fuifbezoekers vinden dat het controleren of scannen van de identiteitskaart niet noodzakelijk is voor de veiligheid op fuiven. Volgens 70.1% van de organisatoren en 62.5% van de fuifbezoekers zijn er andere manieren om amokmakers buiten te houden. Verder geven drie op de tien fuiforganisatoren aan dat ze principieel tegen het scannen van identiteitskaarten zijn, de helft heeft hier geen problemen mee en de rest heeft er geen mening over. Bijna twee op de tien bezoekers die de vraag beantwoordden, zijn er principieel op tegen, 65.3% heeft er geen probleem mee en 16.6% heeft hier geen mening over.

Uit de vele reacties in de open antwoordmogelijkheid is gebleken dat **fuivers** de begrippen ‘identiteitscontrole’, ‘controle van de identiteitskaart’, ‘leeftijdscntrole’ en ‘leeftijdscntrole op basis van de identiteitskaart’ niet altijd van elkaar onderscheiden. **Ze linken ‘identiteitskaartcontrole’ nagenoeg allemaal aan het controleren van de leeftijd** (bijvoorbeeld in functie van het schenken en verkopen van alcohol) en niet aan maatregelen om amokmakers buiten te houden. Wanneer ze deze link wel maken, zeggen de respondenten meestal dat ze er het nut niet van inzien: *“De kans dat ze aan de ingang er alle amokmakers uithalen en buitenhouden lijkt me heel erg klein.”* **Uit de antwoorden op de open vraag werd eveneens duidelijk dat veel mensen die geen bezwaar hebben tegen het controleren van de leeftijd op basis van de identiteitskaart, wel een bezwaar hebben tegen het controleren van de identiteit.** Heel wat jongeren haalden ook aan dat organisatoren niet bevoegd zijn om identiteitskaarten op te vragen en dat dit **indruist tegen de regels op de privacy**: *“Identiteitskaartcontroles zijn in mijn ogen enkel aanvaardbaar wanneer de leeftijd wordt gecontroleerd. De resterende info van de identiteitskaart is overbodig, daar hebben zij geen zaken mee...”*;

Ook veel **organisatoren** maakten gebruik van de open antwoordmogelijkheid in de enquête. **Hieruit blijkt dat veel organisatoren, net als de fuifbezoekers, identiteitskaartcontroles eerder koppelen aan leeftijdscontroles dan aan het opsporen van amokmakers.** Ze wijzen er bovendien op dat het **hun bevoegdheid niet is om zulke controles uit te voeren**: *“Identiteitskaarten mogen enkel door bevoegde instanties gecontroleerd worden. (...) Onze organisatie doet dit toch omdat dit gevraagd wordt vanuit de gemeente en om fuivers verschillende bandjes te geven naargelang leeftijd (en dus drank)”*. Nog een opmerking uit de enquête van een organisator: *“Id’s controleren mag niet door onbevoegde personen. Maar de bezoekers moeten wel kunnen bewijzen dat ze 16 zijn of niet. Dus Id’s controleren op leeftijd moet kunnen, maar niet om personen te controleren om eventuele toegang te ontzeggen, en al zeker niet scannen”*.

Zwarte lijsten

Zes op de tien fuifbezoekers en vijf op de tien organisatoren die de vraag beantwoordden, denken dat een zwarte lijst noodzakelijk is voor de veiligheid. Ongeveer vier op de tien fuivers vinden dat er andere manieren zijn om amokmakers buiten te houden. Van de organisatoren vinden bijna zes op de tien dat. Bijna de helft van de fuifbezoekers en zes op de tien organisatoren vinden een zwarte lijst niet leuk, maar ze denken wel dat dit nodig is. Verder zijn 66.9% van de fuivers en 64.8% van de organisatoren principieel niet tegen een lijst.

In de open antwoordmogelijkheid gaven een aantal **fuivers** mee dat ze een zwarte lijst blijkbaar geen slecht idee vinden. Maar **meestal vinden ze wel dat er voorwaarden aan gekoppeld moeten worden. Ze stellen zich ook vragen bij het opstellen en hanteren ervan**: *“Belangrijk om goed te definiëren wat een ‘relshopper’ is, hoe vaak het gebeurt (met waarschuwingen of dergelijke), wanneer deze vervalt, ...”*; *“mits de politie de controle verzorgt”*; *“Op basis van welke criteria stel je deze op?”*; *“Hoe lang blijft iemand op de lijst staan?”*; *“Verdienen mensen geen tweede kans?, ...”*; Daarnaast geven verschillende respondenten duidelijk aan niet te geloven in het nut van zo’n lijst.

Ook verschillende **organisatoren** maakten gebruik van de open antwoordmogelijkheid om hun antwoord wat meer toe te lichten. Veel van de respondenten die niet direct tegen een lijst zijn, stellen zich (net als fuivers) **vragen bij het opstellen en hanteren ervan**: *“En controleren of iemand op de zwarte lijst staat brengt extra werk met zich mee,*

maar of dit het waard is weet ik zo nog niet”; “Lijst niet baseren op 1 incident (afhankelijk van ernst)”. Een aantal organisatoren doet suggesties om op andere manieren met (gekende) relschoppers om te gaan of problemen te voorkomen (bv. een veiligheidsplan i.s.m. veiligheidsdiensten voor grote fuiven en op kleinere feestjes werken met uitnodigingen). Anderen lichten toe waarom ze er principieel tegen zijn: “Dat ik akkoord ben met die lijst, en er principieel op tegen ben, is enkel om te duiden dat de organisatie moet weten welke ‘gekende relschoppers’ eventueel naar hun fuif kunnen komen, en moet kunnen herkennen. Dus niet dat er effectief een lijst aan de ingang ligt om te kijken wie binnen mag en wie niet. Die lijst mag niet gebruikt worden om personen eventueel toegang te ontzeggen, want daar ben ik tegen.”

In een van de focusgroepen met organisatoren werd gesteld dat, wanneer in een bepaalde regio zware problemen zijn, er misschien niets anders opzit dan dit soort maatregelen toe te passen. Anderzijds vroegen dezelfde jongeren zich af of de problemen zich niet gaan verplaatsen, zoals naar de parking of de straat... of verder.

3.2 Beleidsactoren over identiteitskaartcontroles en zwarte lijsten

Uit de online bevraging van beleidsactoren blijkt dat er op niet veel (vertegenwoordigde) plaatsen gebruik gemaakt wordt van zwarte lijsten. 83.3% van de 78 respondenten die de vraag invulden, gaf aan dat er in de gemeente niet gewerkt wordt met ‘zwarte lijsten’. 6.4% gaf aan dat dit in de gemeente wel gebeurt en evenveel respondenten gaven aan dat ze de toepassing van dit systeem overwegen.

Geen enkele beleidsactor zegt in de enquête dat zijn gemeente gebruik maakt van elektronische lezers om identiteitskaarten te screenen bij de ingang van fuiven. 5% van alle respondenten zegt de toepassing van het systeem te overwegen.

In de focusgroep werd dieper ingegaan op het gebruik van zwarte lijsten en identiteitskaartcontroles. De beleidsactoren bleken geen voorstanders van deze maatregelen. Zo waren de meningen over het scansysteem “Safe Party Zone” in Kortrijk overwegend negatief. **Het enige positieve aan het systeem is volgens** een deelnemer dat het systeem transparant is en dat het – hoewel alle fuifbezoekers worden gecontroleerd – enkel de amokmakers viseert.

De beleidsactoren vinden zulke maatregelen repressief en niet goed voor de beeldvorming rond fuiven. Verder zouden de naburige gemeenten problemen krijgen omdat amokmakers naar andere plaatsen trekken, waar ze wel nog binnen kunnen op fuiven.

Aanbevelingen

Beleidsactoren wijzen op de verschillende verantwoordelijkheden van de betrokken partijen. **De politie moet instaan voor het bestrijden van criminaliteit, niet de fuiforganisator en de (jonge) vrijwilligers.** Ze benadrukken dat de aanpak ervan moet gericht zijn op de amokmakers en niet mag inhouden dat repressieve maatregelen worden toegepast op het volledige fuifgebeuren.

De organisatoren uit de focusgroep zijn het erover eens dat **vrijwilligers niet moeten instaan voor het weigeren van mensen die een fuifverbod opliepen of op een zwarte lijst staan.** Ze vinden dat een taak van de politie.

IV. TOT SLOT

Uit het onderzoek blijkt overduidelijk dat fuiven enorm populair zijn en dat de sociale betekenis ervan niet valt te onderschatten. **Naar een fuif gaan met vrienden is een van de meest favoriete uitgaansvormen van de bevragede jongeren.** Ze gaan vooral naar fuiven om zich te amuseren, om vrienden te ontmoeten en voor de toffe sfeer. **Kunnen dansen op hun favoriete muziek en nieuwe contacten leggen** zijn voor jongeren eveneens belangrijke redenen om naar een fuif te gaan. Ze fuiven bovendien vaker en langer dan tien jaar geleden. De meeste jongeren zeggen zelfs nog vaker te willen fuiven. De helft van de bevragede fuivers gaat tweewekelijks tot wekelijks naar een fuif. Maar net als tien jaar geleden, zeggen ruim drie op de tien jongeren dat ze buiten de gemeente gaan fuiven omdat in de eigen gemeente weinig of geen fuiven plaatsvinden. De helft vindt ook dat het aanbod in de gemeente niet volstaat en drie op de tien jongeren vrezen dat er steeds minder fuiven zullen kunnen plaatsvinden. De belangrijkste redenen voor deze vrees zijn vermoedens dat fuifzalen zullen verdwijnen of niet langer ontsloten worden, of omdat de gemeente niet achter fuiven zou staan.

Jongeren fuiven veel en graag en de overgrote meerderheid van de fuiven wordt georganiseerd door jonge vrijwilligers, voornamelijk uit het jeugdwerk. Maar toch wordt een fuif organiseren er niet makkelijker op. Veel knelpunten die 10 jaar geleden al werden aangekaart, blijven actueel. Het grootste knelpunt blijft **'reglementitis': organisatoren kreunen onder de overdaad aan wetten, (lokale) regels en verplichtingen**, die overigens alleen maar zijn toegenomen. Ze jagen bovendien de kosten en administratieve lasten fors de hoogte in.

Daarnaast is het **gebrek aan geschikte en toegankelijke infrastructuur** nog steeds een van de grootste problemen. Daar komt bij dat fuiflocaties alsmaar meer worden bedreigd door stadsontwikkelings- en nieuwbouwprojecten. Opvallend is ook de problematiek van **'de macht van de klacht'**. Jongeren en beleidsactoren geven aan dat ruimten voor jongeren en fuiven hierdoor alsmaar meer onder druk komen te staan. Lokale besturen moeten durven op te komen voor de belangen van jongeren. Volgens organisatoren en beleidsactoren wordt al te vaak toegegeven aan (ongegronde) klachten en laten gemeenten na om samen naar oplossingen te zoeken. Veel geschikte infrastructuur wordt zelfs niet ontsloten voor jonge organisatoren, opvallend is ook dat de gemeente in veel gevallen eigenaar is van zulke infrastructuur.

De term 'fuifbeleid' is ondertussen dan wel goed ingeburgerd bij lokale beleidsmakers. Het onderzoek toont evenwel dat hieraan een zeer diverse invulling wordt gegeven: gaande van een ondersteunend en stimulerend beleid tot een repressief beleid dat vooral gericht is op het beperken van overlast. Opvallend is dat **de houding van de brandweer en het gebrek aan transparante normen** door zowel organisatoren als beleidsactoren als een groot probleem worden ervaren. Over de politie klonk dan weer dat die veel meer dan vroeger openstaat voor dialoog en minder repressief is in haar optreden.

Vele steden en gemeenten deden inspanningen om fuiven beter mogelijk te maken. Op veel plaatsen werden fuifloketten uit de grond gestampt of zijn jeugddiensten een belangrijk en centraal aanspreekpunt voor jonge organisatoren. Veel lokale besturen ondersteunen organisatoren door in uitleendienst te voorzien. In de ene gemeente is die al uitgebreider dan in de andere. En hoewel het gebrek aan geschikte en toegankelijke fuifinfrastructuur een groot knelpunt is, investeerden veel steden en gemeenten wel degelijk in fuifzalen en andere fuifinfrastructuur. Alleen blijkt dat dit niet overal even doordacht gebeurde. **Organisatoren en beleidsactoren geven aan dat problemen zouden kunnen worden voorkomen door vaker naar jongeren te luisteren en hen te betrekken bij bouw- en planningspraktijken en alle andere aspecten van het (fuif)beleid.** Jammer genoeg blijkt dat veel gemeenten hier niet of onvoldoende voor open staan.

Knelpunten situeren zich niet alleen op lokaal niveau: denk aan het gebrek aan betaalbare en kwaliteitsvolle security, de problemen met SABAM en de billijke vergoeding. Bovendien vragen organisatoren en beleidsactoren dat dringend werk wordt gemaakt van een **bovenlokaal, transparant en vooral haalbaar richtlijnenkader rond brandveiligheid.** En al even urgent blijkt een **'leidraad voor de ideale fuifruimte'**. Die moet gemeenten en steden, maar ook architecten en ruimtelijke planners versterken in het opdoen van de nodige deskundigheid betreffende de bouw, inrichting en inplanting van fuifinfrastructuur. Daarvoor kan onder meer naar de Vlaamse Bouwmeester worden gekeken.

Zowel de organisatoren als de beleidsactoren geven aan dat een **laagdrempelig en eerstelijns ondersteuningsaanbod** erg belangrijk is. Organisatoren uit het jeugdwerk verwachten dit van hun **koepelorganisatie**, maar ze geven aan dat een **lokale partner als direct aanspreekpunt** onontbeerlijk is. Heel veel aspecten van de fuiforganisatie zijn immers lokale materie en bovendien zijn niet alle organisatoren lid van een (koepel)organisatie. Ze kijken hiervoor vooral naar het **feestloket of de jeugdconsulent** in de gemeente. Maar deze mensen hebben op hun beurt ook inhoudelijke ondersteuning nodig. **Bovenlokale uitwisselingsmomenten met collega's** vinden de beleidsactoren erg waardevol. Daarnaast wijzen ze op het belang van **één aanspreekpunt met een gebundeld aanbod van ondersteuning voor zowel organisatoren als jeugdconsulenten en andere beleidsactoren.**

Het draagvlak voor een positief fuifbeleid met behoorlijke inspraak- en participatiemogelijkheden voor jongeren, kan in veel gemeenten en steden nog flink wat groter en breder. Het onderzoek toont het belang en de betekenis van fuiven voor jongeren aan. Daarnaast bracht het ervaringen, meningen, noden en behoeften van fuifbezoekers en organisatoren in kaart en toetste die af aan de praktijkervaring van beleidsactoren, voornamelijk jeugdconsulenten. We hopen dat de bevindingen en aanbevelingen toelaten dat gemeenten de eigen werkpunten (h)erkennen en dat ze hun bestaande fuifbeleid bijsturen of, mocht dit nog niet gebeurd zijn, starten met de ontwikkeling ervan.

De suggesties en adviezen werden door alle organisatoren en beleidsactoren geformuleerd met de bedoeling ze ter harte te nemen.